

NCC Industry A/S
Hørkær 8
2730 Herlev

CVR nr. 26708435

Erhverv
J.nr. 2019 - 5476
Tilladelsesnr.:865-2019-5476
Ref. SAWTH/KRGSL
Den 25. august 2021

Primær tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd

NCC Industry A/S meddeles hermed tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd. Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20, stk. 2, nr. 2 i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 (herefter råstofloven).

Vilkår

Der må kun finde indvinding sted inden for det område og på de vilkår, der fremgår af bilag 1, side 41, til denne tilladelse.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges. Vilkårene fremgår af bilag 4 i bekendtgørelse nr. 1680 af 17. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen (herefter råstofbekendtgørelsen).

Indvinding kan først igangsættes, når tilladelsens og råstofbekendtgørelsens gældende vilkår er opfyldt.

Tilladelsens varighed

Tilladelsen træder i kraft, når den allerede gældende primærtilladelse (J.nr. NST-7322-01889) til råstofindvinding i området 520-FA Gyldenløves Flak Syd ophører, dog tidligst fra den 23. september 2021. Tilladelsen udløber når den maksimale tilladte indvindingsmængde er indvundet, dog senest den 22. september 2031.

Miljøstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

Tilladte indvindingsmængder

Tilladelsen gælder for en samlet indvinding på 2,5 mio. m³ i tilladelsesperioden (10 år), dog maksimalt 300.000 m³ om året.

Da der er flere, der kan indvinde i området, oplyser Miljøstyrelsen størrelsen af den indvundne mængde og restmængde i området.

Hvis området bliver omfattet af krav om hyppigere indberetning af indvundne mængder, se under nedenstående afsnit om indberetning af data, sender Miljøstyrelsen efter behov oplysninger om den tilbageværende tilladte mængde til de berørte tilladelsesindehavere.

Miljøstyrelsen vil meddele, når styrelsen har fået indberetninger, der viser, at den samlede eller årlige tilladte mængde i området er indvundet.

Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal efter indvinding indberette oplysninger om indvindingen til Miljøstyrelsen. Indberetningerne skal følge de krav om format og tidsfrist som fremgår af § 52 i råstofbekendtgørelsen.

Indberetningerne vedrørende pågældende tilladelse til fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd skal ske med angivet tilladelsesnummer: **865-2019-5476**

Oplysning om mængden danner bl.a. grundlag for Miljøstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen kan i henhold til § 41 i råstofbekendtgørelsen træffe afgørelse om at indvundne mængder i et fællesområde skal indberettes hyppigere end det, der er fastsat i § 52.

Tilladelsesindehaver skal give meddelelse til Miljøstyrelsen, hvis tilladelsesindehaveren agter inden for de næste tre måneder at indvinde mere end 50 % af den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort af Miljøstyrelsen eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige tilladte mængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 1, i råstofbekendtgørelsen.

En tilladelsesindehaver skal straks give Miljøstyrelsen meddelelse herom, hvis den pågældende har indvundet hele den mængde, som i henhold til de oplysninger, der er offentliggjort af Miljøstyrelsen eller meddelt tilladelsesindehaveren, er tilbage af den maksimale samlede eller årlige indvindingsmængde i et fællesområde, jf. § 42, stk. 2, i råstofbekendtgørelsen

Vederlag

Det skal betales vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2, og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

For nærværende tilladelse skal der i 2021 betales 6,75 kr. pr. indvunden m³, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 2, 1. pkt.

Vederlagssatsen indeksreguleres en gang årligt, med virkning fra 1. januar, på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik om de procentvise ændringer i nettoprisindekset for januar måned imellem de to forudgående år, jf. råstofbekendtgørelsens § 61.

De indeksregulerede vederlagssatser offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Opkrævning af vederlag sker en gang årligt efter kalenderårets udløb.

Sagens grundlag

Til grund for afgørelsen ligger NCC Industry A/S' ansøgning af 31. august 2018 bilagt miljø- og efterforskningsrapporten *Råstofindvinding, Fællesområde 520-FA og overgangsområde 520-F Fakse Bugt* fra den 6. september 2018, der indeholder en miljøvurdering af de biologiske og substratmæssige forhold i ansøgningsområdet, en miljøkonsekvensvurdering af den ansøgte indvinding, samt en Natura 2000 væsentlighedsvurdering. Ansøgning har været i høring i perioden 14. juni 2019 til 15 juli. 2019.

Endvidere har Miljøstyrelsen modtaget notaterne *Supplement til Miljøkonsekvensrapport for 520-FA og 520-F* omhandlende ålegræs og potentiel støjpåvirkning, samt "*Råstofområdets betydning for fiskeri i Fakse Bugt*" begge udarbejdet af WSP (tidligere Orbicon), som også ligger til grund for sagen.

Indvindingsmængde og formål

Der er søgt om tilladelse til indvinding af i alt 2,5 mio. m³ i en 10-årig periode, med et årligt maksimum på 300.000 m³. Ansøger ønsker at indvinde sand, grus og ral som fortrinsvis landes i Avedøre og Køge. Materialerne skal anvendes til beton og asfalt samt anlægsmaterialer.

Ønsket om tilladelse til indvinding af sand, grus og ral i fællesområdet begrundes ansøger blandt andet med, at råstofferne i ansøgningsområdet ikke kan erstattes med oprensings- og uddybningsmaterialer, da materialer der oprenses i regionen ikke modsvarer den påkrævede art og kvalitet.

Ansøger bemærker, at der ligger andre råstofområder i Fakse Bugt, men disse er allerede præget af høj indvindingsaktivitet. Anvendelse af indvindingsområder der ligger længere end 20 km uden for Fakse Bugt, vil medføre store meromkostninger på grund af den øget sejlafstand.

Ansøgningsområde

Ansøgningsområdet er udpeget på baggrund af de geofysiske og biologiske undersøgelser. Udpegningen tager ifølge ansøger dels højde for områdets geologiske forhold og dels områdets miljømæssige forhold.

Ansøgningsområdet er beliggende i den sydlige del af Fakse Bugt, syd for Gyldenløves Flak og øst for Hollændergrund. Ansøgningsområdet ligger inden for afgrænsningen af det tidligere overgangsområde 520-F og delvis inden for fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd. Den sydlige ende af ansøgningsområdet er beliggende 1,5 – 2 km nord for Møn. Nærmeste indvindingsområde er fællesområde 520-EG Gyldenløves Flak Vest, der er beliggende 500 m nord for ansøgningsområdets nordlige afgrænsning.

Det ansøgte indvindingsområde har et areal på 8,4 km² og den omkringliggende påvirkningszone udgør ca. 7,1 km². I Fakse Bugt er der aktuelt 8 indvindingsområder med et samlet areal på ca. 39 km² og en (på tidspunktet for ansøgningens udformning) samlet tilladt indvindingsmængde på ca. 6 mio. m³.

Området er beliggende mellem Natura 2000-områderne "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund (N168), beliggende knap 4 km vest for ansøgningsområdet, og "Klinteskov og Klinteskov Kalkgrund", beliggende ca. 6,5 km sydøst for det ansøgte område.

Råstofressourcen

Den geofysiske kortlægning af undersøgelsesområdet viser, at området er dækket af en større sammenhængende råstofressource af varierende tykkelse. Største tykkelser forekommende i den nordlige del af området, samt i forbindelse med en dybdeanomali gående nord til syd centralt gennem hele undersøgelsesområdet. Ressourcen består overvejende af fint til mellemkornet sand med varierende indhold af groft sand og grus. Ressourcen er delvist recent og det formodes derfor i ansøgningsmaterialet, at der over tid blive aflejret sand oven på de indvindingspåvirkede områder.

Baseret på den seismiske kortlægning samt boringsdata vurderes volumenet inden for overgangsområdet ifølge efterforskningsrapporten til at være ca. 24 mio. m³.

Det vurderes i rapporten, at råstofpotentialet er moderat til højt, og at råstofmaterialet er af god kvalitet. Materialesammensætningen varierer fra fint sand til grus og der kan i området indvindes materialer, der lever op til betonindustriens kornkurvekrav.

Miljøvurderingen

Miljøkonsekvensvurderingen tager udgangspunkt i indvinding af en mængde på 2,5 mio. m³ gennem en 10-årig periode og med en maksimal årlig indvindingsmængde på 300.000 m³. Indvindingen forventes at foregå ved slæbesugning og stiksugning. Den biologiske kortlægning samt miljøvurdering af området og miljøkonsekvensvurdering af den ansøgte indvinding er gennemført i overensstemmelse med råstofbekendtgørelsens bilag 3, fase II.

Dybde- og substratforhold

Inden for ansøgningsområdet er der målt vanddybder på 8,5 m til 13,5 m. De laveste dybder findes nærmest land i den sydlige del af området, samt langs en højderyg, der hæver sig 1-3 m over de omkringliggende områder. Højderyggen går fra nord til syd centralt igennem området. De største dybder findes i den østlige del af området, mod de ydre dele af Faxe Bugt.

Miljøundersøgelserne har vist, at substrattype 1b er dominerende inden for undersøgelsesområdet og dækker ca. 85 % af havbunden. Substrattype 2 er den næstmest dominerende og dækker knapt 12 %. Inden for ansøgningsområdet forekommer der ifølge rapporten ikke substrattype 3 og 4.

Ifølge miljøvurderingen vil ændringer i dybdeforhold bl.a. afhænge af indvindingsmetoden. Under indvinding ved slæbesugning vil fartøjet sejle langsomt fremad mens det slæber bagudrettede sugerør. Metoden frembringer lange spor i havbunden med en bredde på ca. 1,5 m og en dybde på op til 40 cm afhængigt af fartøj og sugefod. Ved stiksugning ligger fartøjet stille og suger med et fremadrettet sugerør. Metoden frembringer kegleformede huller i havbunden, som

kan være adskillige meter dybe. Der er ansøgt om tilladelse til at indvinde ved både slæbesugning og stiksugning.

Det vurderes i rapporten, at indvinding af 300.000 m³ om året over en 10-årig periode vil resultere i en havbundssænkning på gennemsnitlig 3 cm om året og 31 cm efter 10 år, hvis der indvindes jævnt i hele ansøgningsområdet.

Det vurderes dog i miljøkonsekvensrapporten, at indvindingen af den ansøgte mængde kan forøge vanddybden med ca. 1-2 m i de meste indvindingspåvirkede områder. Derudover vurderes det, at sugehuller på 3-4 m dybde kan opstå. Det forventes, at indvindingen vil være koncentreret i mindre delområder, og at vanddybden derfor ikke ændres væsentligt i store dele af ansøgningsområdet.

Det estimeres i miljørapporten, at en indvinding af den ansøgte årlige mængde medfører, at op til ca. 21 % af området arealmæssigt vil blive berørt pr. år, hvis hele den ansøgte mængde indvindes ved stiksugning, og ca. 31 % af området vil blive berørt pr. år, hvis hele den ansøgte mængde indvindes ved slæbesugning. Dog forventes den arealmæssige påvirkning at være mindre, da indvindingen ofte vil være koncentreret i mindre delområder med egnede råstofforekomster.

Havbundens overfladesubstrat kan ifølge rapporten ændres ved frasortering af grove materialer som små og store sten. Disse returneres til havbunden, hvor de danner skyllebanker, der fremtræder som forhøjninger af grovere sedimenter. Desuden vurderes det i rapporten, at bundsubstratet generelt kan komme til at fremstå som en mosaik af stenede områder bestående af skyllebanker, områder hvor substrattypen er uændret, sugehuller, områder med blottede underliggende aflejringer (tørv, silt eller ler) og uberørt havbund. Ændringer i overfladesubstrat vurderes at kunne forekomme inden for selve indvindingsområdet og ikke i påvirkningszonen.

Som følge af den naturlige dynamik i området forventer ansøger, at der over tid vil aflejres nyt sand oven på de blotlagte sedimenter. Desuden forventes det, at de sedimentdynamiske forhold i området medfører, at spor og huller på havbunden, som følge af henholdsvis slæbesugning og stiksugning, over tid vil udjævnnes af strømmen.

Sedimentspredning

Indvinding medfører sedimentspredning i området. Sedimentspredning skaber øgede sedimentkoncentrationer i vandsøjlen under indvinding, samt omlejring af sediment i området. Ifølge miljørapporten vil sedimentspredningen og omlejring forekomme i nærområdet, hvor indvindingen pågår og vil meget hurtigt udjævnnes af de fremherskende strømforhold i området. Tydelige bølgeribber i området indikerer, ifølge ansøger, at naturlige havbundsforhold vil reetableres efter endt indvinding. Det vurderes i miljørapporten, at sedimentspredning vil have en ubetydelig negativ påvirkning på substratforholdene i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Flora og Fauna

Inden for undersøgelsesområdet forekommer primært naturtype 1b og sekundært naturtype 2, der tilsammen dækker 97 % af havbunden. Dertil kommer mindre områder dækket af naturtype 3. Der er observeret ålegræs i den sydlige del af

påvirkningszonen, men ikke inden for selve ansøgningsområdet. I den sydvestlige del af ansøgningsområdet er der observeret indvindingspåvirket havbund med skyllebanker og et tegn på iltsvind i ét sugehul.

Ifølge miljøvurderingen kan de biologiske forhold generelt karakteriseres som artsfattige hvad angår epifauna og flora, såvel for de samfund, der var knyttet til sandbund, som for samfund knyttet til de spredte grusede og stenede områder. Den observerede artsdiversitet og individtæthed var lavest i ansøgningsområdet som var domineret af naturtype 1b og naturtype 2 (bundfauna: 2-10 %; flora: 1-2 %). I påvirkningszonen, hvor forekomsten af naturtype 2 og naturtype 3 er højere, blev der ligeledes observeret en lav artsdiversitet og individtæthed, men dog højere end i ansøgningsområdet. Det nævnes dog også i miljørapporten, at undersøgelserne fandt sted i vinteren 2017, hvor antallet og dækningsgraden af makroalger naturligt er lav.

Alle observerede arter er almindeligt forekommende i de danske farvande. Biologisk set vurderer ansøger, at undersøgelsesområdet er uden beskyttede eller sårbare biologiske elementer, uden særlig biologisk interesse og med et højt etablerings- og rekoloniseringspotentiale. De biologiske værdier i påvirkningszonen var knyttet til de mest stenede områder og et område med ålegræs.

Indvindingen vil medføre en direkte påvirkning af flora og fauna omkring selve indvindingsfartøjet. Under indvinding fjernes bundsubstrat fra havbunden og samtidig fjernes bundfauna og eventuelt flora i slæbesporet eller sugehullet. Under indvinding frasorteres uønsket materiale som returneres til havet og medfører overdækning af bundfauna og flora i indvindingsområdet. Mobil fauna vil i nogen grad kunne fjerne sig fra sugehovedet og udgå at blive suget op med indvindingsmaterialet, men indvinding vil medføre høj mortalitet af flora og fauna i de påvirkede dele af ansøgningsområdet.

Artssammensætningen af de biologiske samfund kan desuden blive ændret som følge af ændringer i substratsammensætningen i hele eller dele af ansøgningsområdet. Det forventes ifølge miljørapporten, at indvinding vil føre til et mere varieret og grovere bundsubstrat i dele af ansøgningsområdet, hvilket forventes at have en positiv påvirkning på de dele af bundfaunaen, som er tilknyttet hårdt substrat. Omvendt kan indvinding føre til mindre udbredelse af fint og ensartet bundsubstrat hvilket vil have en negativ påvirkning på de dele af bundfaunaen som er tilknyttet blødt substrat.

Indvindingen vil desuden medføre dybdeændringer i ansøgningsområdet. Dybdeændringerne er afhængige af indvindingsmetoden. Stiksugning medfører de største ændringer ved dannelse af sugehuller der kan være flere meter dybe. I sugehullerne kan der forekomme iltsvind på grund af dårlig vandudskiftning, hvilket kan føre til lavere antal arter og individantal i sugehullerne. Slæbesugning skaber slæbespor på ca. 1,5 m bredde og 0,4 m dybde. Det vurderes i miljørapporten, at dybdeændringer på 1-3 m ikke forventes at have en betydning for forekomsten af de observerede arter i ansøgningsområdet.

Det vurderes i rapporten, at områdets naturlige sedimentdynamiske forhold gør, at slæbespor og sugehuller over tid vil udjævnes af strømmen. Stiksugehuller vil dog generelt have en længere reetableringsperiode sammenlignet med slæbespor. Indvindingen medfører sedimentspild i forbindelse med sugning på havbunden og returnering af frasorterede materialer. Sedimentspild skaber øgede sedimentkoncentrationer i vandsøjlen, mens indvindingen pågår, og efterfølgende sedimentation på havbunden af det suspendede sediment. Det suspendede sediment kan spredes over ansøgningsområdet og kan potentielt påvirke de biologiske samfund.

Miljøundersøgelserne har dokumenteret, at sedimentet i ansøgningsområdet hovedsageligt består af groft sand og grus, samt småsten og enkelte større sten med omkringliggende områder bestående af sand med varierende indslag af skaller og grus. Det vurderes derfor i rapporten, at sedimentet kun vil spredes i meget begrænset omfang og over korte afstande. Det vurderes desuden i rapporten, at ansøgningsområdet i forvejen er et dynamisk område, hvor sediment til tider kan ophvirvles i vandsøjlen og at de arter der findes i området har en høj tolerance over for omlejring og sedimentation. Ansøger vurderer derfor, at sedimentspild og sedimentspredning ikke vil medføre væsentlige ændringer af bundfaunasamfundet i ansøgningsområdet.

Efter endt indvinding forventer ansøger, at der vil forekomme en genindvandring af bundfauna og flora til de indvindingspåvirkede områder – både fra arealer uden for ansøgningsområdet og fra ikke-påvirkede arealer inden for ansøgningsområdet. Reetablering og rekolonisering forventes at finde sted inden for en kortere årerække for så vidt angår områder påvirket af indvinding ved slæbesugning. Huller fra indvinding ved stiksugning forventes at forblive i det påvirkede området i en mellemlang til lang periode afhængig af de lokale forhold.

Fisk og fiskeri

Miljørapporten bemærker, at råstofindvinding og erhvervsfiskeri allerede foregår parallelt i Faxe Bugt og i det ansøgte indvindingsområde. I notatet angående råstofindvinding og fiskeri, som ansøger har indsendt, fremgår at fiskeriintensiteten er særlig intensiv i råstofindvindingsområderne i Faxe Bugt. Ansøger skriver endvidere i miljøvurderingen, at konfliktende interesser ikke kan udelukkes, hvor der er arealmæssige sammenfald mellem de områder, der er udlagt til råstofindvinding, og de områder fiskerne ønsker at fiske i. Særligt i områder hvor der indvindes ved stiksugning. Indvinding ved stiksugning efterlader sugehuller som er til gene for fiskeri med bundsløbende redskaber. Råstofforekomsten i det ansøgte indvindingsområde er maksimalt ca. 3 m tyk og sugehullerne vil ifølge miljørapporten derfor have en tilsvarende dybde. Det vurderes desuden i miljørapporten, at kun en mindre del af ansøgningsområdet potentielt vil blive uegnet til fiskeri pga. sugehuller, da hele arealet ikke vil blive direkte berørt af stiksugning.

Indvinding medfører en arealinddragelse for fisk imens den foregår. Ifølge miljøvurderingen vil arealinddragelsen betyde en reduktion af habitat- og fødegrundlag for fiskene i området, da blandt andet mængden af byttedyr for fisk reduceres som følge af indvinding. Fødemængden i ansøgningsområdet er dog vurderet at være begrænset ifølge miljørapporten. Området karakteriseres i

miljørapporten som naturligt meget dynamisk, og bundfaunaen i området forventes, ifølge miljøvurderingen, at have en kort genetableringsperiode på få år efter endt indvindingsaktivitet.

Det vurderes ydermere i rapporten, at ændringerne i sedimentets fysiske karakteristika ikke forventes at forhindre tilstedeværelsen af tobis, som er selektiv over for sedimentets beskaffenhed.

Bundsstratet forventes overordnet at blive mere heterogent som følge af råstofindvinding. Ændringerne kan ifølge miljøvurderingen potentielt medføre en stigning af fisk, der foretrækker grovere substrat og et fald i arter, der foretrækker sandbund.

Samlet vurderes det i miljørapporten, at arealinddragelsen i forhold til fisk er ubetydelig negativ set i relation til områdets i forvejen lave fødemængde og naturlige dynamik. Da indvindingen er begrænset areal- og tidsmæssigt, vurderes påvirkningen af arealinddragelsen på fisk at være mindre, lokal og kortvarig.

I miljøvurderingen bemærkes desuden, at indvindingen vil medføre suspenderet sediment i vandsøjlen, som potentielt kan påvirke fisk til at udvise undvigeadfærd. Sedimentspredning vil ifølge miljørapporten være af begrænset omfang og varighed, og det vurderes, at fisk i ansøgningsområdet kan søge til andre områder mens indvindingen foregår. Sedimentspredningens påvirkning på fisk vurderes derfor at være ubetydelig.

I notatet "*Råstofområdets betydning for fiskeri i Faxe Bugt*" har WSP opgjort betydningen af råstofindvinding i det specifikke ansøgningsområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd, samt de resterende indvindingsområder i bugten for det kommercielle fiskeri. Fiskeriintensiteten i områderne er beregnet, samt vægten og den estimerede værdi af fangsten i de pågældende områder. Der er lavet en økonomisk sammenligning af fiskeriet og råstofindvindingen i samme område baseret på de landede råstoffers værdi. Der er ligeledes perspektiveret mht. hvilke presfaktorer, der påvirker de marine økosystemer generelt.

Ansøgningsområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd udgør 0,33 % af ICES-område 39G2 samlede marine areal (2.571,3 km²). Dataanalysen i notatet er udført på data fra perioden 2003-2020, og viser blandt andet, at årsgennemsnittet for fiskeriintensiteten i hele ICES-område 39G2 de sidste 5 år er halveret sammenlignet med hele perioden fra 2003-2020. For de øvrige fællesområder i Faxe Bugt viste de sidste 5 år et fald på ca. 50 %, mens fiskeriintensiteten stort set var uændret i 520-FA Gyldenløves Flak Syd. Derudover belyste analysen, at knap 4 % af den samlede fiskeriintensitet i ICES-området for fartøjer med VMS-pligt foregik i det ansøgte område 520-FA Gyldenløves Flak Syd. Notatet bemærker, at selvom analysen viste, at der generelt har foregået intenst fiskeri i indvindingsområderne i Faxe Bugt, så udgør fiskeriet (for fartøjer med VMS-pligt) samlet for råstofområderne i Faxe Bugt kun ca. 1/6 af det samlede fiskeri i ICES-område 39G2.

Notatet forholder sig endvidere til fartøjer uden VMS-pligt i ovenstående periode, dog bemærkes det, at man ikke kan få præcise positioner for disse fartøjer og analysen er således udført på en antagelse om, at fiskeriet er jævnt fordelt i hele

ICES-området. Antallet af fiskeriregistreringer er således beregnet ud fra en vurdering af arealernes størrelse i forhold til hele ICES-områdets areal. Samme forhold er brugt i estimering af de årlige fangster og værdier for de specifikke områder.

Ifølge notatet, er der også for disse fartøjer en markant nedgang i antallet af fiskeriregistreringer, og de årlige registreringer er mere end halveret fra 2005 til 2020. De årlige registreringer i ICES-området er reduceret fra 7.700 punkter i 2005 til 1.500 punkter i 2020. De seneste 5 år har fiskeriintensiteten årligt været ca. 5 fiskeriregistreringer i 520-FA Gyldenløves Flak Syd og ca. 22 registreringer i de resterende fællesområder i Faxe Bugt for fartøjer uden VMS-pligt.

Analysen viser i øvrigt, at godt 2 % af den samlede årlige værdi fra landinger fra ICES-området stammer fra ansøgningsområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd, mens fangsten fra de øvrige indvindingsområder i Faxe Bugt svarer til ca. 8 %, for fartøjer med VMS.

Kiloprisen for landingerne i 520-FA Gyldenløves Flak Syd er ifølge notatet lavere end gennemsnittet for fangsten i de øvrige fællesområder, og det opgøres i notatet, at der i 520-FA Gyldenløves Flak Syd i perioden 2003-2020, er fanget gennemsnitlig 48.662 kg til en estimeret værdi på 115.675 kr. for fartøjer med VMS. For fartøjer uden VMS opgør notatet, at der er fanget 1.518 kg til en estimeret værdi på 23.725 kr. i samme periode.

Notatet opgør, at for fartøjer med VMS-pligt er ca. 64 % af alle registreringer af fiskeriregistreringer i 520-FA Gyldenløves Flak Syd foretaget med bundtrawl, mens 32 % udgøres af garnfiskeri og pelagisk trawl kun udgør 4 % af registreringerne. For fartøjer uden VMS estimeres det, at gennemsnitlig ca. 2 fiskeriregistreringer foretages med bundtrawl, ca. 4 fiskeriregistreringer årligt med garnfiskeri og 3 fiskeripunkter fra øvrige redskaber.

Det vurderes i notatet, at fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd generelt har lav interesse for det kommercielle fiskeri, baseret på, at 4 % af fiskeriintensiteten for hele ICES-området ligger i det ansøgte område, og at landingsværdien for fangster fra det pågældende område ligger 1 kr. under gennemsnittet for landingerne fra hele ICES-området, baseret på fartøjer med VMS-pligt. Ifølge notatet lader det heller ikke til, at indvindingsområdet har nævneværdig betydning for fiskeriet med fartøjer uden VMS-pligt.

Notatet har værdisat råstofindvindingen af 2,5 mio. m³ råstoffer fra 520-FA Gyldenløves Flak Syd til en årlig landingsværdi, hvoraf ca. 1/4 tilgår staten i form af vederlag og afgifter. Til sammenligning estimeres værdien af det kommercielle fiskeri i perioden 2003-2020. for fartøjer med og uden VMS-pligt. Notatet konkluderer, at ærlandsværdien af råstoffer overskrider værdien af det kommercielle fiskeri i området, som udgør ca. 1 % af værdien for råstofindvindingen. I notatet vurderes det blandet andet derfor, at råstofindvinding i området, set i et samfundsøkonomisk perspektiv, er til større samfundsmæssig gavn end fiskeriet.

Fugle

Der er i miljørapporten angivet 16 arter af hav- og kystfugle, som optræder i området i en eller flere af årets måneder.

Ansøgningsområdet forventes ifølge rapporten, at være af begrænset betydning som fourageringsområde for de fleste registrerede arter med undtagelse af gråstrubet lappedykker, lommer og havlit. Miljøundersøgelserne har dog påvist en arts- og individfattig bundfauna, og deraf begrænsede forekomster af fødeemner for fugle i området, og det vurderes derfor samlet set, at ansøgningsområdet er af begrænset betydning som fourageringsområde for havdykænder og andre vandfugle. Desuden, bemærkes det i miljøvurderingen, kan fouragerende fugle fortrække til andre fourageringsområder, imens indvindingsarbejdet pågår.

Forstyrrelsen fra sejlads og støj i forbindelse med indvindingen, samt risiko for kollision med indvindingsfartøjet vurderes i miljørapporten som ubetydelige merpåvirkninger af områdets fuglebestande, da området allerede er påvirket af sejlads og i øvrigt udgør et begrænset område af det samlede areal, hvor trækfugle foretager træk over Møn.

Havpattedyr

Havpattedyr er generelt beskyttede. Derudover er marsvin særligt beskyttede under Habitatdirektivets bilag IV.

Ifølge miljørapporten findes et højtæthedsområde for marsvin i den sydvestlige del af Østersøen og det kan dermed ikke udelukkes, at marsvin kan forekomme i Faxe Bugt og i det ansøgte indvindingsområde. Ligeledes kan der ifølge rapporten forekomme både spættet sæl og gråsæl i og omkring ansøgningsområdet.

Potentielle påvirkninger på havpattedyr i ansøgningsområdet, som følge af råstofindvinding, udgøres ifølge miljørapporten primært af forstyrrelse af havbunden, sedimentspredning, samt støj og andre forstyrrelser.

Det er desuden vurderet i rapporten, at hvile-, pelsfældnings- eller ynglesteder for sæler og marsvin befinder sig i så stor afstand fra ansøgningsområdet, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere vurdering af eventuelle påvirkninger på disse lokaliteter.

Forstyrrelse af havbunden kan potentielt have en negativ påvirkning på fødegrundlaget for sæler og marsvin. Det påvirkede område vurderes dog i miljørapporten som meget lille i forhold til det totale område, som er tilgængeligt for havpattedyr, og den overordnede påvirkning vurderes af ansøger derfor som ubetydelige for bestandene.

Hverken marsvin eller sæler bruger deres syn som primær kilde til lokalisering af bytte. Direkte forstyrrelse som følge af en forøgelse af suspenderet sediment i vandsøjlen vurderes i miljørapporten derfor at være meget begrænset. Sedimentspredning vurderes dog at kunne påvirke fødegrundlaget for marsvin og sæler negativt inden for ansøgningsområdet.

Påvirkning fra støj på havpattedyr vurderes i miljørapporten, at have en ubetydelige påvirkning på sæler og marsvin. Dette skyldes ifølge rapporten, at sæler

generelt er tolerante over for undervandsstøj, reagerer afhængigt af konteksten og allerede 6 m fra indvindingsfartøjet vil befinde sig på en afstand, hvor støjniveaueet er under grænsen for midlertidigt høretab. Marsvin er mere støjfølsomme og midlertidigt høretab vil kunne forekomme i en afstand af op til 15 m fra indvindingsfartøjet. I miljørapporten vurderes det dog usandsynligt at marsvin skulle befinde sig inden for denne afstand, da de generelt reagerer undvigende på skibsstøj i en radius af ca. 200-300 m.

Det er desuden beregnet i miljøvurderingen, at indvinding af den totale ansøgte årlige mængde kan gennemføres ved indvinding af 500-750 laster. Indvinding af en last er antaget til at vare 3 til 3,5 timer, og der vil således forekomme støjpåvirkning i indvindingsområdet i hvad der svarer til 63 til 109 døgn hvert år.

Det vurderes overordnet i miljørapporten, at indvindingsaktiviteternes påvirkning af marsvin og sæler vil være af ubetydelige karakter og kort varighed for så vidt angår forstyrrelse af havbunden, sedimentspredning, samt støj og øvrige forstyrrelser.

Miljømål og indsatsprogrammer

Faxe Bugt er omfattet af reglerne i Vandrammedirektivet og i Havstrategiloven, og ansøgningsområdet ligger inden for vandrammedirektivets fastsatte sømilegrænser.

Af miljørapporten, samt det eftersendte notat om miljøpåvirkninger på ålegræs, fremgår det, at ansøgningsområdet ligger i vandområde 46 "Fakse Bugt", som grænser op til vandområde 47 "Præstø Fjord" og vandområde 48 "Stege Bugt". Miljøtilstanden (hentet fra MiljøGIS, 2017) kvalificeres som moderat for Faxe Bugt, mens den kemiske tilstand er "ukendt". Det gælder for vandområder, at der ikke må ske forringelser af den aktuelle tilstand, herunder de enkelte kvalitetselementer.

Det tilsendte notat behandler den potentielle påvirkning på vandkvaliteten på baggrund af de eksisterende forhold og sedimentets sammensætning i området.

Det fremgår af notatet, at kvalitetsindikatoren ålegræs er målsat til en dybdegrænse på 8,1 m for god økologisk tilstand. På det nærmeste NOVANA-transekt (sydvest for ansøgningsområdet) har ålegræsset de seneste 3 år, stået ud til 8-8,5 m. På transektet Lilleskov, der ligger øst for ansøgningsområdet, har dybdegrænsen været 5,1-7,1 m fra 2017-2020. Der blev i forbindelse med sidescanundersøgelsen i 2017 observeret ålegræs ud til ca. 9,1 m dybde, refereres det i notatet.

Påvirkningen på kvalitetskriteriet bundfauna er vurderet moderat-mindre i ansøgningsområdet, ubetydelig i påvirkningszonen og ingen i Faxe bugt udenfor påvirkningszonen.

Det vurderes i notatet, at bundfaunaen vurderes til at være i god økologisk tilstand, selvom der har foregået råstofindvinding i Faxe bugt siden 60'erne i de samme indvindingsområder. Negativ påvirkning af bundfaunaen sker udelukkende i indvindingsområdet, og det vurderes ikke at være til hinder for opnåelse af samlet økologisk tilstand i Fakse Bugt, eller at give risiko for at forringe den økologiske

tilstand for bundfauna i vandområde 46 på grund af det begrænsede område der påvirkes.

I miljøvurderingen bemærkes, at der ikke er observeret ålegræs i selve ansøgningsområdet, men at der forekommer ålegræs og en NOVANA-station i påvirkningszonen. I notatet har man således valgt at foretage en vurdering af potentiel påvirkning på ålegræs på baggrund af Miljøstyrelsens forslag til områdeafgrænsning (se afsnittet om områdeafgrænsning i nærværende tilladelses begrundelse for sagens afgørelse).

Det vurderes i notatet at ålegræspopulationer langs kysten ud til 9-9,5 m dybde hverken påvirkes direkte, eller indirekte som følge af sedimentspildet, da ålegræsset efter det nye forslag til områdeafgrænsning forekommer udenfor 500 m påvirkningszonen.

I notatet bemærkes det, at der ikke er observeret ålegræs på områder inden for indvindingsområdet, der har en dybde på 9-9,5 m, formodentlig på grund af større dynamik i dette område.

Det vurderes i notatet, at råstofindvinding i det resterende ansøgningsområde ikke vil påvirke ålegræsbestanden i Faxe Bugt generelt, og det vurderes derfor at målsætningen for god økologisk tilstand for ålegræs på 8,1 m dybde kan opnås, samt at råstofindvinding ikke vil være til hinder for opfyldelse af målsætningen.

I notatet refereres øvrige undersøgelser af råstofindvinding i et nordligere område i Faxe Bugt (520-AA Fakse Bugt Nord), med henblik på aktivitetens potentielle påvirkning på kriteriet klorofyl på baggrund af merbelastningen af kvælstof fra sedimentspild. I notatet vurderes, at kvælstofbelastningen fra indvindingen vil svare til 0,03-0,1 % af den årlige målbelastning for vandområde 46 Fakse Bugt. Deraf vurderes det, at der kun ville være begrænsede mængder af kvælstof herfra tilgængeligt for vækst af fytoplankton og dermed øget klorofylkoncentration. Vurderingen blev foretaget på baggrund af indvinding af 850.000 m³ om året i 520-AA Fakse Bugt Nord, til sammenligning er den ansøgte indvindingsmængde i nærværende ansøgte område, 520-FA Gyldenløves Flak Syd, 300.000 m³ og den mængde vurderes i notatet at kunne medføre en ubetydelig merbelastning til bugten på ca. 0,01-0,03 % af den årlige målbelastning til vandområdet 46 Fakse Bugt. Den økologiske tilstand for klorofyl i Faxe Bugt vurderes derfor ikke i risiko for at blive forringet i forhold til nuværende god økologisk tilstand i vandområdet.

Råstofindvinding har pågået i Faxe Bugt i årtier. Nærværende råstofindvinding øger ifølge miljøvurderingerne, ikke den samlede indvinding i Faxe Bugt væsentligt, og der er således ikke tale om en væsentlig merbelastning til vandområdet. Frigivelse af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer i sedimentet vurderes således ikke at medføre en påvirkning på vandkvaliteten i Faxe Bugt. Det vurderes i miljøvurdering, at sedimentspild kun vil påvirke et meget begrænset område omkring selve indvindingsfartøjet. Der vil derfor kun forekomme begrænsede påvirkninger på bundfauna, ålegræs og klorofyl uden for selve ansøgningsområdet i påvirkningszonen – og ingen i området udenfor påvirkningszonen.

Havstrategi

I miljøkonsekvensvurderingen og notatet bemærkes, at indvindingen vil påvirke D6, havbundens integritet, dvs. havbundens fysiske egenskaber, som er bestemt ved indholdet af ler, mudder, sand, sten samt struktur. Havbundens plante- og dyresamfund er tilpasset de fysiske karakteristika, hvorfor ændringer i fordelingen af disse substrattyper kan have stor betydning (Miljøstyrelsen, 2017).

Indvindingsmængden i ansøgningsområdet vil være fluktuerende og afhænger af konjunktur og store anlægsprojekter.

Påvirkningen på havbundens integritet er vurderet moderat-mindre i ansøgningsområdet, ubetydelig i påvirkningszonen og ingen i Faxe Bugt uden for påvirkningszonen.

Påvirkninger på havstrategilovens deskriptorer fremgår i øvrigt af miljøkonsekvensvurderingens øvrige afsnit. D6 (havbundens integritet) behandles under afsnittet om dybde og sedimentforhold, D1 Biodiversitet behandles i afsnittet om flora og fauna, D11 energi og støj i havet behandles under afsnittet om havpattedyr. Mens D8 Koncentration af forurenende stoffer i havet, herunder påvirkning af vandkvalitet behandles i det supplerende notat om ålegræs og støj.

Overordnet set vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen og i notatet, at de potentielle påvirkninger fra råstofindvinding, i det tilrettede område, vil have et lokalt omfang og en kort varighed og dermed en ubetydelig påvirkning på miljømål og indsatsprogrammer.

Marinarkæologiske interesser

I miljøvurderingen fremgår det, at der ifølge Slots- og Kulturstyrelsens database "Fund og Fortidsminder" ikke er registreret fortidsminder, hverken inden for ansøgningsområdet eller i påvirkningszonen. Under visuelle verifikationer og ved tolkning af indsamlede side-scan sonar data blev der ligeledes ikke fundet vrage eller andre menneskeskabte objekter af marinarkæologisk interesse inden for ansøgningsområdet.

Den geologiske tolkning af ansøgningsområdet viser, at områdets central og nordlige dele er dækket af op til 4 m tykke postglaciale aflejringer. Det forventes dermed, at der selv efter endt indvinding vil forekomme et udbredt lag af yngre sedimenter oven på de kulturbærende lag, hvor potentielle stenalderboplads vil befinde sig. Indvindingen vurderes ifølge ansøger således ikke at påvirke de kulturbærende lag.

Ansøger bemærker desuden, at der gennem flere år har foregået indvinding i området, og at det derfor må formodes, at tidligere marinarkæologiske genstande er tabt på grund af indvindingsaktiviteten.

Samlet vurderes det i miljørapporten, at den ansøgte råstofindvindingsaktivitet ikke vil medføre væsentlig påvirkning af marinarkæologien i området.

Rekreative interesser

De rekreative områder i nærhed til det ansøgte indvindingsområde omfatter sommerhusområder, offentlige tilgængelige rekreative områder, fritliggende bolig-

og landbrugsejendomme samt markarealer. Rekreative aktiviteter omfatter surfing, jagt, lyst- og fritidsfiskeri, lystsejlads, roning, kajak, badning og andre friluftaktiviteter.

Der forventes ifølge ansøger en særligt høj koncentration af lystsejlere primært syd for ansøgningsområdet, grundet de særlige naturinteresser omkring den østlige del af Møn. Lystsejlads forventes at være begrænset til sommermånederne.

Ansøger har udarbejdet støjkort, hvor støjudbredelsen er beregnet i forskellige "worst case" scenarier ved brug af kildestyrkemålinger fra indvindingsfartøjet MS Baltic. Støjudbredelsen er beregnet i ansøgningsområdet sydvestlige hjørne, nærmest kysten, samt i det områdets sydøstlige hjørne. Ifølge ansøger vil indvindingsaktiviteterne ikke medføre signifikante overskridelser af vejledende grænseværdier og vil ikke medføre en væsentlig merbelastning ift. støj omkring indvindingsområdet.

Ansøger har efterfølgende fået udarbejdet et notat der blandt andet forholder sig til støj. Der redegøres for, at tidligere støjvurdering var udført på en støjmåling fra MS Baltic fra 2007, og at fartøjet sidenhen er blevet ombygget, hvilket har resulteret i en lavere kildestøj. Derudover er den mest kystnære del af indvindingsområdet skåret fra således at afstanden til kysten er mindst 1,8 km. I notatet vurderes støjniveauet på land at være under niveauet for grænseværdien i natperioden. Det vurderes derfor, at støjpåvirkningen som følge af råstofindvindingen i den ny afgrænsning af ansøgningsområdet, er ubetydelig i forhold til befolkningen, der bruger og bor tæt på den nærliggende kyst.

Samlet set vurderes det i rapporten, at påvirkningen på rekreative interesser vil være lokal, kortvarig og overordnet ubetydelig.

Sejladsforhold

Ansøger har anvendt AIS-data til at vise skibstrafikken i og omkring ansøgningsområdet. AIS er obligatorisk for skibe over 300 BRT og viser således ikke sejlads med lystbåde, men kan data kan underinddeles i passagerskibe, tankskibe og fiskeskibe.

Data viser ifølge ansøger, at ansøgningsområdet overvejende er præget af lav skibstrafik. Den trafik der forekommer er består hovedsagligt af råstofindvindingsfartøjer og fiskeskibe.

Det vurderes i rapporten, at sejladsforhold i ansøgningsområdet vil blive påvirket i ubetydelig grad af indvindingsaktiviteten.

Ammunition

Der er ikke foretaget en UXO undersøgelse af området, og det vurderes i miljørapporten, at tilstedeværelsen af ikke-eksploderet ammunition kan forekomme indlejret i sedimentet i området, hvilket er relevant i forhold til arbejdssikkerhed til havs. Ansøger bemærker i rapporten, at der tages de nødvendige forhold, hvis der konstateres rester af ammunition, jf. BEK 1351 af 29/11/2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv.

Kumulative effekter

Ansøger gør opmærksom på, at der udover råstofindvinding i 520-FA Gyldenløves Flak Syd også ligger en stribe andre råstofindvindingsområder i Faxe Bugt nord for området. Derudover foregår der også klapping i Faxe Bugt.

Den samlede indvinding i disse områder vil på længere sigt kunne bidrage til en stigning af områder med større sten og varierende dækningsgrader af blåmuslinger og ruer, vurderes det i miljøkonsekvensrapporten. Mens den kumulative effekt af sedimentspredning fra aktiviteterne inklusiv klapping, vurderes at være ubetydelig, på grund af afstanden til de øvrige områder samt Faxe Bugts dynamiske karakter.

Samlet set vurderes det af ansøger, at indvinding i ansøgningsområdet ikke alene eller i kumulation med de øvrige aktiviteter såsom indvinding, anlægsarbejde, klapping og skibstrafik vil medføre kumulative effekter. Der har i en længere årrække foregået indvinding i Faxe Bugt - også i ansøgningsområdet – og den ansøgte indvindingsmængde ændrer ikke betydeligt på den nuværende anvendelse af bugten.

Internationale beskyttelsesområder

De nærmeste Natura 2000-områder til ansøgningsområdet er ”Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund” (N168) og ”Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund” (N171), som ligger hhv. 4 km vest og 6,5 km sydøst for ansøgningsområdet.

Natura 2000-området ”Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund” (N168) består af habitatområde H147 og fuglebeskyttelsesområder F84 og F89, mens natura 2000-området ”Klinteskoven og Klinteskov Kalkgrund” (N171) består af habitatområderne H207 og H150 og fuglebeskyttelsesområde F90.

En væsentlig negativ påvirkning af terrestriske naturtyper og landlevende arter, som følge af indvinding, afvises i habitatvurderingen og kun den marine del af habitatområdernes udpegningsgrundlag behandles.

De marine dele af udpegningsgrundlaget for habitatområderne H147, H150 og H207 omfatter naturtyperne sandbanke (1110), vadeflade (1140), lagune (1150), bugt (1160) og rev (1170), samt spættet sæl (1365).

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområderne F84, F89 og F90 udgøres af 29 arter træk- og ynglefugle.

Ifølge konsekvensvurderingen vil de potentielle påvirkninger af indvindingen på Natura 2000-områderne indebære sedimentspil, støj og arealinddragelse. Nærringsstoffer og miljøfarlige stoffer i havbunden vurderes meget lav, samt inden for baggrunds niveauet i vandområdet, og er derfor ikke behandlet yderligere i miljørapporten.

Nedsat lysgennemtrængning til havbunden, som følge af suspenderet sediment i vandsøjlen, samt sedimentation på makroalger, blomsterplanter og epifauna vil ifølge væsentlighedsvurderingen ikke medføre en væsentlig negativ påvirkning i de nærmest beliggende Natura 2000-områder, da områderne er beliggende mindst 4 km fra indvindingsområdet.

Spættet sæl er eneste marine dyreart på udpegningsgrundlaget for habitatområderne. Indvindingsaktiviteter kan potentielt påvirke spættet sæl gennem støj, suspenderet materiale i vandsøjlen samt arealinddragelse. Det vurderes i væsentlighedsvurderingen, at indvindingen kun i begrænset omfang og lokalt kan påvirke spættet sæl i området og at en væsentlig negativ påvirkning af spættet sæl kan afvises.

Ifølge væsentlighedsvurderingen vil det ansøgte indvindingsområde være uden eller af helt marginal betydning for vandfuglebestande i nærliggende fuglebeskyttelsesområder grundet vanddybden og begrænsede forekomster af potentielle fødeemner. En væsentlig negativ påvirkning af fugle på udpegningsgrundlaget for det nærmest beliggende fuglebeskyttelsesområde F89 afvises derfor i væsentlighedsvurderingen.

Høringssvar

Ansøgning og miljøvurdering har været i høring i perioden 14. juni 2019 til 15. juli 2019.

Der er i forbindelse med høringen modtaget følgende høringssvar:

Danmarks Fiskeriforening PO

DFPO anerkender at andre erhverv end fiskerierhvervet har brug for adgang, til de marine områder omkring Danmark. Det er dog som udgangspunkt værd at huske på, at hvor fisk er en fornybar ressource, som man vil kunne blive ved med at høste af, er det kun muligt at ”høste” råstofferne til havs en gang og så er de væk fra området sammen med de habitattyper der fjernes.

Indvinding af råstoffer skal derfor tage mest muligt hensyn til de erhverv der er afhængige af netop bundforhold og kun tillades der hvor det giver størst mening i forhold til påvirkningen af miljøet. I forhold til fiskeri drejer det sig om fangst, gyde, opvækst og fødesøgnings arealer. Det er afgørende at der tages hensyn til disse for fiskeriet vigtige arealer, når tilladelser tildeles råstofindustrien og især når de mængder der ønskes indvundet er meget store.

DFPO har bemærkninger vedrørende indberetning og administration af råstofindvindingen, som ikke refereres yderligere her, da de ikke vurderes relevant for den konkrete sag.

Under aktivt fiskeri i råstofområder er erhvervsfartøjer ofte begrænset af deres muligheder for at navigere, når deres redskaber bjærges eller sættes ud. Det er afgørende at alle fartøjer i den forbindelse udviser godt sømands skab, ved at holde afstand til erhvervsfartøjer og ikke mindst respektere deres redskaber som oftest garn i områderne. Hvis garn ødelægges under råstofindvinding, skal fiskeren kompenseres hurtigst muligt.

I området og i tæt tilknytning til, er der en række historiske fangstpladser efter torsk der er tæt knyttet til bund habitatet, som fiskerne er meget interesseret i forsat at kunne anvende. Danmarks Fiskeriforening vil derfor gerne foreslå at der afholdes et møde mellem fiskerne og NCC inden en mulig indvinding i området tillades for at klarlægge hovedinteresserne.

Fiskerne der bruger Faxe Bugt til deres fiskeri, ser meget gerne at der tages de nødvendige hensyn, til deres aktiviteter, i fiskeriområder der samtidig er udlagt til råstofområder.

Der foregår trawlfiskeri efter især tobis og torsk i området og garnfiskeri efter især torsk og pighvar samt andre fladfiskearter. Især tobis er meget tæt knyttet til havbunden, da den tilbringer størstedelen af tiden nedgravet i sandbunden. Hvis struktursammensætningen af sandet ændres betydeligt, så denne kommer til at bestå af finere korn, vil tobis ikke kunne leve i sandbunden og vil derfor permanent forsvinde fra området. Ansøgningen indeholder en tilladelse til at anvende stiksugning, hvilket Danmarks Fiskeriforeningen på det kraftigste vil fraråde, da område i så fald ødelægges i en meget lang årerække for fiskeri. Der er tidligere indvundet ved stiksugning i Faxe Bugt og det har efterfølgende skabt store problemer for de fiskere der anvender området. Fiskeri med slæbende redskaber umuliggøres, da skovlene vælter eller sidder fast i hullerne og garnfiskere oplever iltfattigt vand der dræber fiskene deres garn i de gamle sugehuller. Især i Faxe Bugt der ligger forholdsvis beskyttet for vind og vejr, vil suge hullerne ikke forsvinde af sig selv ved naturlig opfyldning, da der simpelthen ikke er nok dynamik i havbunden her sammenlignet med f.eks. Nordsøen.

Fiskeristyrelsen

FST oplyser, at der er kommet kommentarer fra DFPO og fra en lokal fisker der fisker i området. Begge er imod at der suges i området. Det er tilsyneladende det eneste tilbageværende område med tobis, som er en fødefisk for mange andre arter, gengiver Fiskeristyrelsen.

Fiskeristyrelsen bringer hørings svar fra Peter Brandt ND 50 Pernille Patrick fiskebåd, som skriver:

Der skal ikke gives tilladelse til udvinding af råstof i Faxe bugt. Da den ifølge Peter Brandt i forvejen er hårdt presset efter mange års udvinding med dertil følgende dybde sorte huller med massiv iltvind.

I særdeleshed ikke det nye område, hvor der påtænkes at udvinde råstof, da det er den danske del af Østersøens allervigtigste fiske og gydeplads for tobis, ifølge Peter Brandt.

Peter Brandt skriver at det ikke kan lade sig gøre at fiske med trawlredskaber, som han bruger, hvor der har været sandsuget. Peter Brandt skriver, at der har været et møde med NCC omhandlende, at NCC ikke suger sand på et meget lille område, hvor fiskere kan fiske, og hvor NCC påtænker, at det nye sugested skal være.

Peter Brandt tilføjer, at der i det nye område allerede på nuværende tidspunkt er adskillige sugehuller af nyere dato. NCC har ifølge ham, ikke overholdt aftalen om ikke at suge i det meget snævre slæbested som fiskerne har, og som visse steder kun er 300 meter bredt.

Det vil være en katastrofe for Peter Brandts fiskeri og for tobisen i særdeleshed, skriver Peter Brandt, hvis NCC får lov til endnu engang at ødelægge et gydested for tobisen.

Fiskeristyrelsen mener, at der ikke bør gives indvindingstilladelse til området.

Dette begrundes i at områdets fisk og fauna ifølge Fiskeristyrelsen vil lide ubodelig skade. Fiskeriet i området vil miste sit eksistensgrundlag og forandringerne i

havbunden vil langt ud i fremtiden ændre alle former for livsbetingelser i området.

Miljøstyrelsen efterspørger dokumentationer herfor, og Fiskeristyrelsen sender d. 28. maj 2021 et nyt høringssvar. Fiskeristyrelsen skriver endvidere, at anbefaling om afslag af råstofindvinding i fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd primært begrundes af et høringssvar fra et fiskefartøj, ND 80, som gennem en årrække har haft en betydeligt tobis- og sildefiskeri i det pågældende område i Faxe Bugt, ICES kvadrat 39G2. Fiskeristyrelsen præsenterer i brevet afregningsoplysninger, der viser de seneste 5 års registreringer af landinger fra fartøjet ND 80 i mængde og værdi. Der er på 5 år landet for en totalværdi af 1.553.162 kr. og 2.233.391 kr. af henholdsvis sild og tobis.

Fiskeristyrelsen refererer at det jf. fiskerens navigationsudstyr fremgår, at fiskeriet delvist har foregået i det udlagte fællesområde, idet indvindingsfirmaet NCC ifølge udtalelser fra de lokale fiskere, tidligere har aftalt med fiskerne, at friholde 520-FA Gyldenløves Flak Syd for indvinding af hensyn til deres fiskeri.

Fiskeristyrelsen fastholder sin anbefaling af afslag om råstofindvinding i fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd, da det ikke kan afvises, at det vil påvirke fiskeriet i det pågældende område.

Fiskeristyrelsen vedlægger i maj 2021 endnu et høringssvar fra Fisker Peter Brandt, ND 80:

Han skriver, at fiskerne oplever at råstofindvinding er for ødelæggende for en sund havbund og alle de dyr der lever i og omkring den. Især tobisen og pighvar har det hårdt, da det grove sand de lever og yngler i også er det sand som NCC vil indvinde. Ifølge Peter Brandt havde fiskerne ellers en aftale med NCC om ikke at suge sand i de meget begrænsede område, som fiskerne kan fiske i. Peter Brandt refererer, at han her snakket med NCC, som siger, at virksomheden kan spare på betonen, hvis de anvender det grove sand frem for det normale sand, som der ifølge Peter Brandt er alle mulige steder i Faxe bugt. Når det grove sand er suget væk forsvinder ynglepladser og levesteder for mange forskellige fiskearter og det kommer aldrig igen, skriver Peter Brandt. Han nævner Køge Bugt som eksempel, hvor der ifølge Peter Brandt næsten ingen liv er og kun en masse døde sandsugehuller fyldt med svovlgasser. Sandsugehullerne er også i Faxe Bugt, skriver Peter Brandt, svovlgasserne opstår, når ålegræs og andre tangplanter driver over i hullerne og går i forrådnelse. Hullerne er så dybe, nogen steder 8-10 m, at der ingen ilt er.

Peter Brandt har med høringsbrevet sendt billeder af sejllinjer, der viser hvor der er blevet fisket i 70 år. På figuren har han markeret de, ifølge hans optegnelser, nyeste sandsugningshuller. Han skriver, at omkring 10 både fisker i området, og de der på gode år fiskes op mod 2000 ton tobis, og mange ton af andre fiskearter som pighvar og skrubbe. Peter Brandt skriver at for hans vedkommende kommer 50 % af hans fiskeri fra området, og han mener det er en skandale, hvis de (råstofindvinding) fortsat kan få lov til at ødelægge vores allesammens natur. Peter Brandt mener, at der skal en uvildig undersøgelse til, der ikke udføres af ansøgers betalte folk, og der skal tages vandprøver i de kæmpe store sugehuller. Der skal ifølge Peter Brandt tages billeder af havbunden før og efter sugning. Og

han forstår ikke, at man kan kalde råstofindvinding for bæredygtig, da han kun ser det som død og ødelagt havbund.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri

Foreningen for Skånsomt Kystfisker, FSK, vil på vegne af en række af deres medlemmer, der fisker i Faxe Bugt, gerne henstille til, at tilladelsen ikke gives. FSK vil henstille til at indvindingen stoppes permanent i Faxe Bugt, og i alle andre kendte fiskeområder. Samt at indvinding stopper i og i nærheden af gydepladser og opvækstområder.

FKS skriver: Sandsugning er skadeligt. Det er vist på Disken i Øresund, hvor Rambøll har vurderet, at sandsugningen har en langt større negativ effekt på naturen end der tidligere har været konkluderet. Rambøll kunne således konkludere, at de fordybninger og huller der er kommet på "Banketoppen" efter de store sandsugere, har efterladt dybe brede spor, samt at primærproduktionen er nedsat med op til 75%. Denne produktion antages – ifølge rapporten – at udgøre det vigtigste fødemæssige grundlag for det righoldige liv på Disken. Fiskenes spisekammer er simpelthen ødelagt. Og rapporten konkluderer at dette antageligvis ikke inden for en overskuelig årrække står til at ændre.

At sandsugningens negative effekter skulle være så meget anderledes andre steder, eksempelvis i Faxe Bugt, er svært at tro på. Især taget i betragtning af, at der på Disken førhen også blev konkluderet, at påvirkningen fra sandsugning var uden betydning. Men ved nærmere og bedre undersøgelser blev fiskernes værste formodninger altså bekræftet.

Det vil vi også gøre her. Konklusion fra NCC om at: "Fiskeri vil forsat kunne finde sted i ansøgningsområdet, hvorved påvirkningen af fiskeriet ikke er væsentlig", kan FSKs medlemmer ikke genkende. Kystfiskerne i FSK har i årevis set deres fiskepladser blive ødelagt, og fiskeriet reduceret. Også uden for områderne hvor der suges. Hele den marine natur forstyrres. Kystfiskerne fisker blandt andet både efter pighvar og skrubber, og tidligere også torsk. Fiskerier der alle sammen er gået tilbage i Faxe Bugt.

I udkast til Danmarks Havstrategi II, blev råstofområder opgjort som "tabt havbund". Dette er vi enige i. Men det stemmer ikke overens med den vurdering der fremlægges i NCCs ansøgning.

I NCCs ansøgning vurderes det, at fisk kan søge føde i og uden for ansøgningsområdet i etableringsperioden, indtil det indvindingspåvirkede område igen har fiskeegnet føde. Det vurderes altså at området vil blive "sig selv igen". Men intet om hvor længe dette tager, eller henvisninger til at andre områder er undersøgt mht. til fiskeri, og hvor lang tid det tager før fiskeriet er tilbage på samme niveau. Dette er kritisabelt. NCCs rapport syntes at mene, at indvindingen ikke betyder noget. En rapport fra 2011 viser at antallet af arter i den sydlige del af Øresund er mindre end den nordlige del. Det er ikke alt der kan forklares med forskellig saltholdighed, men det kan simpelthen værre at fiskene bare er væk. Forskellen imellem sydlige og nordlige Øresund er den massive indvinding af sand og grus der foregår og har foregået i Faxe Bugt men også i Køge Bugt.

I udkast til Danmarks Havstrategi II opgøres det, at over 1 % af havbunden er ”tabt” som følge af råstofindvinding i Østersøen og bælteerne. Det fremgår også, at de største tab sker på lavere vanddybder, hvor råstofferne er tilgængelige, og at for særligt en naturtype er tabet på over 50 %. (Udkast til Danmarks Havstrategi II. Første del). FSK mener, at der mangler krav i lovgivningen om, at der skal laves en vurdering af tab i forhold til naturtyper og hvordan indvinding påvirker forpligtigelser i havstrategidirektivet. FSK er klar over at dette lægger udenfor denne høring, men ikke desto mindre er det vigtigt for naturen og dermed også kystfiskerne.

Sandet skal bruges i byggeri. FSK mener, at byggeri med beton hører fortiden til, og at fremtidens byggeri vil og bør basere sig på andre mere naturvenlige og klimavenlige byggeformer. En af disse er træ. Cross Laminated Timber er et klart alternativ til beton. Brug af CLT sænker samtidig klimabelastningen fra byggeriet med op til 50 %. NCCs nul-alternativ nævner ikke alternative materialer, men fokuserer udelukkende på ”beton”. Det er ikke godt nok.

Som samfund har vi netop forpligtet sig os til at reducere CO₂ udslippet med 70 % i forhold til 1990 niveau, og i dokumentet ”Retfærdig retning for Danmark”, fremgår det, at der kommer en national strategi for bæredygtigt byggeri. At fortsætte som hidtil, er ikke en mulighed. Derfor er det heller ikke en mulighed at fortsætte byggeriet, og ødelæggelsen af vores havområder som om ingenting er sket. Hvis man stadig agter at suge sand, er der en række forhold der bør opfyldes.

- Udelukkende at give en tilladelse på 2 år. Dette bør gælde i alle tilfælde hvor der søges om indvindingstilladelser eller forlængelser. Dette skyldes at Danmark er på vej i en ny retning, hvor bæredygtighed og mindsning af CO₂ er i fokus.
- At der ikke gives tilladelse før der er taget endelig stilling til erstatning i forhold til de erhvervsfiskere, der normalt udøver erhvervsmæssigt fiskeri på stedet eller der er indledt forhandlinger om samme (jf. fiskerilovens § 78).

FSK mener derudover, at erstatninger til fiskere bør være markant højere end hidtil. Fiskernes arbejdsplads er blevet forringet igennem en længere årrække, og de er ikke længere i stand til at fiske det samme. Det drejer sig om både tabt fortjeneste og større udgifter, og strækker sig over mange år. Fiskeriet er gået tilbage, og befinder sig i en permanent dårlig tilstand, og med dårlige udsigter til forbedring. NCC fremhæver at fiskeriet hurtigt vil blive sig selv igen. Det mangler vi dokumentation for, da kystfiskernes fiskerimønster viser det modsatte. Vi ønsker en opdatering på tilladelsens fremdrift og afgørelser, samt tilbagemelding på særligt vores andet punkt vedr. overholdelse af fiskerilovens § 78.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse finder at ”Ansøgning om tilladelse til indvinding i område 520-FA” afsnit 8.10.3, anfører at retningslinjerne i den britiske publikation ”Dealing with munitions in marine sediment” følges, såfremt der konstateres ammunition eller farlige genstande (UXO) under arbejdet. Det skal understreges at følgende danske regler på området skal følges.

Såfremt der i forbindelse med arbejdet på eller i havbunden konstateres rester af ammunition eller genstande, der kan være farlige (UXO), skal arbejdet straks indstilles og der tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1351 af 29. november 2013 § 14 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Foruden ovenstående forhold, skal der gøres opmærksom på, at de udstedte tilladelser, samt kontaktoplysninger til det eller de skibe der skal udføre arbejdet, skal være tilgængeliggjort for Forsvarets Operationscenter via den myndighed, der udsteder tilladelsen. Såfremt der er opdateringer i kontaktoplysningerne, kan disse fremsendes direkte til Forsvarets Operationscenter

Gorrissen Federspiel

På vegne af Rohde Nielsen A/S. NCC Industry A/S har ansøgt om en fællesområdetilladelse for 520-FA Gyldenløves Flak Syd. Det fremgår af ansøgningen, at der søges om ret til at indvinde materialer til ”beton og mørtelfremstilling og andre formål der stiller krav om særlige egenskaber til materialernes kvalitet”.

Miljøstyrelsen anmodes om at præcisere, at materialerne også kan leveres til anlægsprojekter, hvor der stilles kvalitetskrav til materialerne. Sådanne anlægsprojekter kan f.eks. være anlægsarbejde i havne eller digebyggeri.

Slots- og Kulturstyrelsen

Slots- og Kulturstyrelsen har via Vikingeskibsmuseet i Roskilde modtaget Miljøstyrelsens høringssag af 14. juni 2019 vedrørende NCC Industry A/S' ansøgning om tilladelse til indvinding af råstoffer i område 520-FA Gyldenløves Flak Syd beliggende i Fakse Bugt.

Slots- og Kulturstyrelsen har den 26. juni 2019 modtaget Vikingeskibsmuseets henvendelse i sagen. Museet har udarbejdet vedhæftede argumentation (se høringssvar fra Vikingeskibsmuseet nedenfor).

Slots- og kulturstyrelsen skal på baggrund af Vikingeskibsmuseets vurdering udtale, at den ansøgte råstofindvinding kan true beskyttede kulturhistoriske interesser.

Slots- og Kulturstyrelsen har vurderet museets faglige vurdering og indstilling, og kan konstatere at der er tale om såkaldt ”begrundet formodning” om tilstedeværelse af kulturhistorisk væsentlige fortidsminder, skibsvrag mv. inden for indvindingsområdet. Sådanne fortidsminder er beskyttet i medfør af museumslovens § 29 g, stk. 1 og 2.

Slots- og Kulturstyrelsen skal derfor anmode Miljøstyrelsen om, over for ansøger, at stille vilkår om, at der gennemføres nødvendige marinarkæologiske forundersøgelser forud for en indvindingstilladelse.

Sådanne arkæologiske forundersøgelser gennemføres for den projektansvarliges regning og i medfør af § 29 g, stk. 4 i museumsloven. Slots- og Kulturstyrelsen skal

opfordre den projektansvarlige til snarest belejligt at rette henvendelse til Vikingeskibsmuseet, for nærmere aftale vedr. sagens vilkår.

Hvis den projektansvarlige har supplerende informationer til belysning af sagen, skal disse tilflyde Vikingeskibsmuseet inden der mellem denne og museet laves aftale om det arkæologiske arbejde. Den endelige projektbeskrivelse, herunder budget, skal godkendes i Slots- og Kulturstyrelsen, inden arbejdet igangsættes.

Gøres der i forbindelse med forundersøgelsen fund af betydende kulturrest, vil disse være omfattet af museumslovens § 29 g, stk. 1 og/eller 2, og Slots- og Kulturstyrelsen skal, i medfør af museumslovens § 29 h og inden for fire uger, træffe afgørelse i sagen, herunder bestemme hvad der skal ske med fortidsmindet.

Vikingeskibsmuseet

Vikingeskibsmuseet indstiller området til marinarkæologisk forundersøgelse, da det er Vikingeskibsmuseets vurdering, at der i området er begrundet formodning om forekomster af fortidsminder beskyttet af museumsloven i form af bopladsspor fra Ældre Stenalder.

På batymetrien i det berørte område ses flere grunde. Der er sandsynligvis tale om to fossile næs samt mindre småøer med strømrrender imellem. Disse steder har været særligt velegnede til fiskeri i stenalderen. Sammenhængen mellem stenalderens kystbebyggelse og gode fiskesteder har vist sig at have stor gyldighed, hvorfor sandsynligheden for disses forekomst er høj i det berørte område.

Miljøkonsekvensrapporten viser, at der findes bevarede fossile kystaflejringer i området. Dette fremgår af tre af de fire seismiske profiler, som findes for området. De fossile kystaflejringer optræder både for Område 520-FA og for den del af det ansøgte indvindingsområde, der ligger i Område 520-F. Endvidere viser bevarede ferskvandsaflejrede gytje- og tørvelag, i område 520-F at der i området er potentiale for gode bevaringsforhold for organisk materiale. Bevaringsforholdene i gytjeaflejringer er ofte så gode, at der findes oldsager, som ellers sjældent findes bevaret fra stenalderen.

Ved nærliggende råstofindvindinger er der tidligere fundet bopladsspor fra Ældre Stenalder bemærker Vikingeskibsmuseet, hvilket yderligere støtter den begrundede formodning om forekomst af fortidsminder i området. Forekomster af stenalderlokaliteter i det berørte område er centrale for forståelsen af Østersøens tilblivelseshistorie, og det er af forskningsmæssigt stor vigtighed – også i international sammenhæng – at bopladser fra området findes og dateres og ikke går tabt under erhvervsmæssig udnyttelse af havbunden

Alene på grund af områdets størrelse er det sandsynligt, at der kan befinde sig historiske skibsvrag inden for området. Der er desuden kendskab til flere vrag i det omkringliggende område (Fund og Fortidsminder), hvilket sandsynliggør forekomsten af vrag og vragdele i det berørte område. Råstofindvinding udgør en trussel for fortidsminder på og indlejret i havbunden, hvorfor museet vil indstille, at der stilles vilkår om en marinarkæologisk forundersøgelse forud for indvindingen.

En sådan forundersøgelse kan opdeles i to dele: en skrivebordsbaseret screening af geofysiske data samt en forundersøgelse i felten.

Det er muligt, at en skrivebordsanalyse kan stå alene, såfremt målet blot er at friholde områder (horisontalt og/eller vertikalt)

Vordingborg Kommune

Vordingborg kommune kommenterer vedr. tilladelse til råstofindvinding i Faxe Bugt, at der i den sydvestlige ende af området er en forhøjning. Det ønskes at denne forhøjning bør udgå af området, da der ifølge kommunen er risiko for øget kysterosion hvis den fjernes. Vordingborg Kommune bemærker derudover, at Naturområder med stenrev bør friholdes for indvinding, da stenrev er vigtig for fiskebestanden.

Partshøring

NCC har d. 7. november 2019 modtaget høringssvar fra en række interessenter der har sendt høringssvar ind. Høringen sluttede d. 15. juli 2019.

NCC har svaret på de høringssvar der kræver svar nedenfor.

NCC til Danmarks Fiskeriforening PO:

Til DFPOs bemærkning omkring at hvor fisk er en fornybar ressource, er det kun muligt at indvinde råstofferne én gang, hvorefter de er væk sammen med de habitattyper der fjernes. NCC bemærker hertil, at der har været indvundet i fællesområde 520-FA siden 60'erne, uden at området er blevet tømt for råstoffer, og uden at havbunden og dermed havbundshabitaterne er blevet ændret/fjernet i området. Det er først hvis ressourcen suges helt til bund i hele området, at der kan tales om en fjernelse af habitattyper. Herudover viser KystAtlas (2019), at sedimenttransporten går rundt om Møns Klint og ind i Fakse Bugt gennem ansøgningsområdet, hvorved der løbende tilføres ny sedimentet til området.

NCC bemærker angående DFPOs forespørgsel om en dialog mellem fiskerne og NCC inden mulig indvinding, at NCC er positive overfor at genoptage dialogen, og vil også gerne arbejde for at få andre råstofindvindingsselskaber med i processen, men kan i sagens natur ikke garantere noget på deres vegne.

NCC bemærker til DFPOs bekymring angående ændringer i struktursammensætningen af sandet, som kan betyde at tobis permanent vil forsvinde fra området. Hertil bemærker NCC at bekymringen angående tobis i området også besvares i partshøringssvaret til Peter Brandt (se efterfølgende svar). Derudover skriver NCC, at den ansøgte råstofindvinding vil kunne foretages inden for den nuværende ressourceenhed (substrattype). Dvs. der vil stadig være samme bundtype i området efter indvindingen. Der kan forekomme sugehuller, hvis råstofindvindingen koncentrerer sig i de mest optimale råstofområder, disse vil ikke være egnede for tobis – til gengæld vil resten af området ikke blive berørt af råstofindvindingen. Det skal igen påpeges, at der stadig er sand/grusbund i området efter mindst 6 årtiers råstofindvinding i området med de samme sugemetoder, som der påtænkes anvendt i nærværende ansøgning. Ligesom der ikke ved råstofefterforskningen i ansøgningsområdet er observeret sugehuller – kun sugespor. Kystatlas viser at der forekommer sandtransport langs Møns kyst ind over ansøgningsområdet og ind i Fakse Bugt, hvilket formodentligt er årsagen til at området stadig tilføres sand.

NCC svarer endvidere på DFPOs bemærkninger om at stiksugehuller skaber problemer for fiskeriet: Det er korrekt at stiksugning kan skabe sugehuller der gør det vanskeligt at anvende trawl, hvor disse ligger. Sugehullerne genfyldes dog relativt hurtigt i dette område, hvilket kan ses ved at kun 1% af ansøgningsområdet kan ses som indvindingspåvirket på sidescan. Det skal ligeledes nævnes, at der ikke er observeret sugehuller i ansøgningsområde på sidescan. Der har været indvundet i området siden 60érne og der fiskes stadig i området. Herudover vil nærværende ansøgning på ingen måde tømme området for råstoffer. En fortsat mulighed for fiskeri i området anses derfor af NCC for meget sandsynlig.

Endvidere skriver NCC: Det er korrekt at der observeres iltsvind i bunden af sugehullerne. En nærmere undersøgelse i fællesområde 520-AA, som er mindre dynamisk end nærværende ansøgningsområde, viste at havbunden og bundsamfundet var normal indenfor 5-10 m afstand til sugehullerne. Påvirkningen er således meget lokal på bunden i selve sugehullet. DFPO mener især, at sugehuller er et problem i Faxe bugt, hvor der ifølge DFPO ikke vil ske naturlig opfyldning, da der ikke er nok dynamik i havbunden sammenlignet med f.eks. Nordsøen. NCC bemærker, at dette modsiges af det faktum, at der ikke er observeret sugehuller i ansøgningsområdet i forbindelse med råstofeftersøgningen på trods af råstofindvinding i området siden 60érne. Den tidligere råstofindvinding i området er foregået både ved slæbesugning og stiksugning. Alt tyder ifølge NCC på, at der i størstedelen af dette område sker en ret hurtig regenerering af havbunden.

Peter Brandt – ND50 Pernille Patrick fiskebåd

NCC bemærker til dette høringssvar: Der findes ikke en bestandsopgørelse for tobisen i Faxe Bugt og bestanden er ikke reguleret ved kvoter; ligesom der ikke er kendskab til, at området skulle være det vigtigste gyde, opvækst og fødesøgningsområde for tobis i den danske del af Østersøen (Worsøe et al, 2003) (Warner et al, 2012).

I forhold til at råstofindvindingen skulle ødelægge tobisernes gyde, opvækst og fødesøgningsområder i Faxe Bugt, skal det understreges at område 520-FA Gyldenløves Flak Syd er ret dynamisk, hvorfor kun 1 % af området er synligt påvirket af råstofindvinding. Dette på trods af at der har været indvinding før i overgangsområde 520-F og derefter i det mindre fællesområde 520-FA siden starten af 60érne. Der forekommer således en relativt hurtig tilførsel af sand og udvaskning af sugehuller og sugespor i området. Der er stadig en stor mængde sand og grus tilbage i området (23,4 mio. m³), og en betydelig tobisbestand ifølge fiskerne, selv efter 6 årtiers indvinding i området (minimum siden start 60érne). Den ansøgte mængde vil udnytte 11 % af denne, ligesom kun 21-31 % (stiksugning-slæbesugning) af området vil blive påvirket af indvindingen (højt sat) pr år. Den arealmæssige påvirkning vil forventeligt være mindre, da indvindingen ofte vil være koncentreret i mindre delområder med egnet råstofforekomst. Den ansøgte råstofindvinding vil forekomme indenfor den nuværende ressource i området. Dvs. det er samme type substrat og havbund der vil forekomme i området også efter sugningen. NCC mener derfor ikke, at der er noget, der indikerer, at tobisen ikke fortsat vil kunne benytte ansøgningsområdet både imens sugeaktiviteten forekommer og efter, idet havbunden ikke ændres væsentlig, og da kun en mindre del af området påvirkes årligt som følge af råstofindvindingen. Det er muligt at

fiskernes muligheder for at fiske tobisbestanden i Faxe Bugt reduceres, men i forhold til tobisbestandens er dette ikke nødvendigvis en ulempe, hvis der er områder, hvor der ikke kan trawles i Faxe Bugt.

Ifølge NCC er der derfor ingen tvivl om, at der er en interessekonflikt mellem fiskeri og råstofindvinding i forhold til brugen af råstofområderne. NCC mener, at det overordnet set vil være mindst forstyrrende for naturen at fortsætte indvindingen i de områder, der er påvirket af råstofindvinding fremfor at flytte til nye områder. Hermed holdes råstofindvindingens arealpåvirkning så lav som muligt i de danske farvande.

Angående Peter Brandt bemærkning, om at indvindingsfartøjerne ikke har overholdt aftaler om områder friholdt for stiksugning, bemærker NCC, at NCC vil indskærpe over for fartøjerne at gennemsejlingen for trawlerne bevares, og skal derfor bede om at få kort eller positioner der viser hvor de er på nuværende tidspunkt. NCC kontakter fiskerne for at få disse oplysninger.

NCC bemærker endvidere: At der forekommer sugehuller udenfor fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd, i det fiskeren kalder ”det nye sugested” man vil indvinde råstoffer i, er ikke et tegn på, at råstofindvinderne ikke holder sig inden for 520-FA Gyldenløves Flak Syd. Det såkaldte ”nye sugested”, der tages med i nærværende ansøgning, omfatter udelukkende arealer i det oprindelige overgangsområde 520-F, som var indvindingsområde før fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd blev udlagt i 2006/2007. Der kan således ligge mindre sugehuller tilbage i det tidligere overgangsområde 520-F udenom det nuværende fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd. NCC har dog ikke kendskab til eksistensen af evt. sugehuller udenfor ansøgningsområdet. NCC indvinder kun inden for de tilladte råstofområder.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri:

NCC bemærker hertil, at konklusionerne fra tre undersøgelser på Disken, herunder Rambølls, er opsummeret på Miljøstyrelsens hjemmeside (Miljøstyrelsen, 2018). Hovedkonklusionen i de tre rapporter er følgende:

”Indvinding af råstoffer i Øresund har en meget begrænset negativ effekt på miljøet uden for selve indvindingsområderne. Det viser tre nye rapporter fra Rambøll, Orbicon og Århus universitet, som har undersøgt forskellige konsekvenser af råstofindvinding i Øresund. Alle tre rapporter konkluderer, at der er brug for yderligere undersøgelser på området.

Rapporten fra Rambøll handler om området ”Disken” i det nordlige Øresund, hvor indvindingen af sand ophørte for fire år siden. Selvom råstofindvinding her var koncentreret på et lille område, viser undersøgelser fra 2014 og 2017, at både plante- og dyreliv i den nordlige del af Disken er i god biologisk tilstand. Der er dog stadig tydelige spor efter indvindingen. Den forholdsvis gode tilstand skyldes blandt andet strømforholdene, som i dele af området medfører at havbunden kan modstå effekterne af råstofindvinding. Det gør sig i mindre grad gældende i den sydvestlige del af Disken. Samlet set kan strømforholdene være lige så afgørende for biologien i et område som sandindvinding. Råstofindvinding vurderes ikke at have medført en irreversibel påvirkning på de biologiske forhold.”

NCC kan derfor ikke genkende billedet af, at fiskenes spisekammer skulle være ødelagt som følge af indvindingen. Her skal man igen huske, at området er udlagt til råstofindvinding og en forstyrrelse af området, som følge af råstofindvindingen derfor er accepteret i indvindingsområdet og påvirkningszonen, men ikke uden for dette.

Skånsomt Kystfiskeris fortolkning af Disken rapporten er udtryk for deres egen fortolkning af data til fordel for fiskeriet mener NCC. I det følgende er den konkrete tekst fra rapporten, som bruges af fiskerne præsenteret.

NCC indsætter citat fra den omtalte rapport fra Disken (Rambøll, 2018): (s 3) ”*Som konsekvens af de store forskelle som strømforholdene medfører for bunddyrslivet på Disken, er der opstået tilsvarende forskellige biologiske samfund, der er mere eller mindre robuste over for en mekanisk påvirkning af havbunden. Derfor er den sydlige del af indvindingsområdet langsommere om at genvinde sit økologiske potentiale end det nordlige efter indvindingens ophør.*

Sandindvindingen ser dog ikke umiddelbart ud til, her 4 år efter ophør, at have forringet disse forhold irreversibelt. Fordybningen af selve banketoppen har dog nedsat den bentske primærproduktion med op til 75 %, hvilket antageligt ikke inden for en overskuelig årrække står til at ændre.”

*(s 81): Den lave vanddybde (< 15 m) ser desuden ud til at betinge en stor mikrobentisk algeproduktion. I områder, hvor blåmuslinger (*Mytilus edulis*) har etableret sig og levet i mange år, er der desuden skabt grobund for makroalger. Den altovervejende bentske primærproduktion på Disken er dog knyttet de mikrobentiske alger på de eksponerede sandflader. Sigtedybden i sommerhalvåret /14/ betinger en potentiel mikrobentisk vækst på over 1 g C/m²/d. Fotosyntesen på denne sandbund vil således antageligt udgøre det vigtigste fødemæssige grundlag for det righoldige liv på Disken.*

NCC vil gerne påpege, at der intet står i Disken-rapporten om, at denne påviser en langt større negativ effekt af råstofindvindingen end der tidligere har været konkluderet ligesom dette ikke er Miljøstyrelsens opfattelse (Miljøstyrelsen, 2018). Faktisk viser rapporten, at bundfaunaen er gået frem i hele området mellem 2014-2017, og som der står i citatet ser indvindingen efter 4 år ikke umiddelbart ud til at have forringet det økologiske potentiale på Disken irreversibelt.

Kvantificeringen af primærproduktionen på bunden, og at denne udgør et vigtigt grundlag for bundfaunaen, er en antagelse baseret på, at sigtedybden giver mulighed for en stor produktion af mikroalger på overfladen af havbunden, denne er dog ikke målt direkte men antaget. At den teoretiske primærproduktion skulle være væsentligt reduceret på disken modsiges af det faktum, at der har været en fremgang i bunddyrene på disken fra 2014-2017 også på bakketoppen af disken og af alle dyregrupper, også de der lever af mikroalger på havbunden. Der er således ingen indikationer på, at primærproduktionen er blevet væsentligt skadet/reduceret på bakketoppen.

Fremgangen i bundfaunaen på disken modsiger ligeledes fiskernes påstand om, at den teoretiske reduktion af primærproduktionen skulle have ødelagt fiskenes spisekammer. Det siger sig selv at denne fejltagte konklusion ikke kan udvides til at dække Faxe Bugt også.

Angående fiskeriets tilbagegang i Faxe bugt, som Foreningen for skånsomt fiskeri gør opmærksom på, bemærker NCC følgende: Fiskeriet er generelt gået tilbage i alle danske farvande. Sammenlignes fiskeriet og råstofindvindingens betydning for bundflora, bundfauna og økosystemerne i vandområderne er fiskeriet en langt større presfaktor end råstofindvindingen, der kun påvirker lokalt i og lige omkring råstofområdet og ikke på vandområdeniveau, som det ses for fiskeriet (Kjerulf Petersen (red.), 2018). I Faxe Bugt har Aarhus Universitet beregnet at råstofområderne udgør 8% af vandområdet, og at den reelle udnyttelse/arealpåvirkning udgør 0,2% af vandområdet over en 5-årig periode (Kjerulf Petersen (red.), 2018). Råstofindvindingen forstyrrer selvfølgelig havbunden i selve råstofområderne og i påvirkningszonen i varierende grad men ikke uden for disse. Der er derfor ikke belæg for, at råstofbranchen skulle være hovedårsagen til den generelt forstyrrede marine natur og nedgangen i det danske fiskeri heller ikke i Faxe Bugt. Det kan dog ikke afvises, at råstofindvindingen har en mindre påvirkning på fiskebestandene i råstofområderne i Faxe Bugt, idet fiskenes fødesøgningsareal bliver reduceret, dog med meget lidt 0,2% af arealet af vandområdet i Faxe Bugt ifølge Aarhus universitet (Kjerulf Petersen (red.), 2018)

I forhold til Havstrategi II bemærker NCC, at råstofindvinding indgår under tabt havbund hvilket i både Nordsøen/Kattegat og Østersøen/Bælthavet er opgjort til 0,5 og 1,1% af det danske havareal (Miljø- og Fødevareministeriet, 2019). Fiskeriet indgår derimod under forstyrrelse af havbunden, hvilket er vurderet til at omfatte 85% i Nordsøen/Kattegat og 67% i Østersøen/Bælthavet (Miljø- og Fødevareministeriet, 2019). Råstofindvindingen påvirker således en langt mindre andel af de danske farvande end fiskeriet. Mht. tab af havbund er dette kun tilfældet i det øjeblik, at havbundstypen/substratet i et indvindingsområde ændres væsentligt til en anden havbundstype, hvilket ifølge NCC ikke er tilfældet i ansøgningsområdet, hvor sandbunden stadig vil dominere efter endt indvinding.

Fiskeristyrelsen

NCC har konsulteret deres fagkonsulenter på baggrund af Fiskeristyrelsens seneste anbefaling om afslag. I notatet, der delvist er refereret tidligere i redegørelsen under afsnittet Fisk og fiskeri, afsluttes med en opsummering og perspektivering som svar på Fiskeristyrelsens anbefaling.

Det fremføres i notatet, at påstanden om, at råstofindvinding skulle være skyld i en generel nedgang i den danske havnatur, er uden fagligt belæg, idet påstanden ikke er underbygget videnskabeligt. I notatet fremføres endvidere, at råstofindvinding er arealmæssigt begrænset og at det udelukkende medfører en lokal påvirkning af havbunden i ansøgningsområdet. Der henvises til basisundersøgelsen for Danmarks Havstrategi, hvor årsagen til den dårlige miljøtilstand i de danske farvande angives: *”En række faktorer er medvirkende til, at der i dag ikke er god miljøtilstand i alle de danske havområder. De vigtigste faktorer er belastningen med næringsstoffer og miljøfremmede stoffer, samt overfiskeri af visse bestande og påvirkning af havbunden ved fiskeri med bundsløbende redskaber.”*¹

---

¹ Naturstyrelsen. Danmarks Havstrategi. Basisanalyse.

<https://naturstyrelsen.dk/media/nst/Attachments/Basisanalysen.pdf>

Derudover henviser notatet til, at HELCOM har udarbejdet et rangeret indeks for presfaktorer der påvirker miljøet negativt for Østersøen, der rangerer fiskeri som en større presfaktor end råstofindvinding.

I notatet konkluderes det derfor, at det er ukorrekt at råstofindvinding skulle være den væsentligste årsag til tilbagegang i erhvervsfiskeriet i Faxe Bugt, og at det baseret på indvindingsområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd's begrænsede betydning for det kommercielle fiskeri og den markante betydning for råstofbranchen og samfundsøkonomien, anbefales at bevare 520-FA Gyldenløves Flak Syd til råstofindvinding.

Forsvaret

NCC har ikke indsendt bemærkninger til dette høringssvar.

Gorrissen Federspiel

På vegne af Rohde Nielsen A/S beder de om, at der kan leveres til opfyldninger i de tilfælde hvor der stilles kvalitetskrav. NCC mener ikke der skal kunne leveres til opfyldning fra det pågældende område. Dels er der andre områder i Faxe Bugt, hvor der kan hentes fyldsand (520-AA, 520-EA, 520-EB, 520-EF og 520-EG). Der er således materialer til opfyldning i overflod i Faxe Bugt. Endelig er materialerne særligt egnede som tilslag til beton, hvorfor det vil være ressourcspild at bruge dem til opfyldning. Det er værd at bemærke til Gorrissen Federspiels høringssvar, at der altid er kvalitetskrav til opfyldningsmaterialer, det kan være at det ikke er særlig høje krav. Men de er der! Forslaget vil ifølge NCC således åbne for at man kan bruge værdifulde råstoffer til opfyldning.

Det er helt afgørende for den fortsatte eksistens af tilladelsessystemet på havet, at de firmaer, der betaler for udlægningen af områder, også har en rimelig mulighed for at indvinde de udlagte råstoffer. Alene det faktum, at man skal tåle andre firmaer indvinder i området uden, at de deltager økonomisk i udlægningen er problematisk. Skulle man også acceptere at ens områder bliver tømt på kort tid til opfyldningsprojekter, vil det medføre at ingen selskaber vil udlægge nye mængder i fællesområderne.

Indvinding af fyldsand foregår som projekter over meget kort tid med høj indvindingsfrekvens. Det betyder at levering til et fyldsandsprojekt kan tømme et råstofområde meget hurtigere (uge til måned) end der kan udlægges nye mængder, hvilket tager op til 5 år.

Slots- og kulturstyrelsen samt Vikingskibsmuseet

Området har med sikkerhed været genstand for råstofindvinding siden starten af 60'erne. I 1996 blev området udlagt i bekendtgørelse og siden er det blevet genudlagt adskillige gange af Staten i forbindelse med revisioner af råstofloven og indvindingsystemet på havet. I ingen af disse tilfælde har Slots- og Kulturstyrelsen gjort indsigelse mod udlægningen, eller har bedt om at der blev gennemført undersøgelser. Det har været en ret fast praksis, at der ikke blev lavet arkæologiske undersøgelser i fællesområder fordi områderne har været så påvirkede af indvindingen at eventuelle kulturhistoriske spor og genstande var gået tabt.

I indstillingen anføres det at kun 1 % af området er indvindingspåvirket, og det antages at resten er uforstyrret og at eventuelle spor efter f.eks. bosætninger er uforstyrrede. Det er ikke tilfældet. Det der er tale om, er at der i dag kan erkendes

spor fra tidligere indvinding i 1 % af området. Øvrige spor fra indvindingen er slettet fordi området er temmelig dynamisk. Ved kraftig østenvind omløjres sedimenterne på bunden. Der er jf. statistikken indvundet 310.000 tons i området fra 1997 – 2018 er der både indvundet med stiksugning og slæbesugning. På nedenstående kort er positionerne fra 2010 til 2018 plottet ind, og det fremgår at der har været udbredt indvinding i hele området i løbet af perioden. Det er derfor ret usandsynligt at der kan findes spor efter bosætninger i området. Og det vil være disproportionalt at bruge ressourcer på at søge efter disse.

NCC er i dialog med Vikingeskibsmuseet, og der er truffet aftale om at museet laver en vurdering af området.

Vordingborg Kommune

Til kommunens høringssvar bemærker NCC, at det er vurderet i VVM'en at der ikke er kystmorfologiske effekter. Det er Orbicons (nu WSP) vurdering, at der ikke vil ske en påvirkning af kysten som følge af indvindingen, der er således ikke en faglig begrundelse for at tage arealer ud med henblik på kystbeskyttelse. NCC bemærker, at der ikke er arealer med stenrev i det ansøgte areal.

Begrundelse for sagens afgørelse

Ansøgningen er omfattet af obligatorisk VVM-pligt jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1. nr. 1. (Bilag 1, nr. 27) (LBK nr. 1225 af 25. oktober 2018), da der i fællesområdet søges om at udlægge en mængde, der er større end den hidtil tilladte, og idet den før gældende tilladelse ikke er meddelt på baggrund af gennemførte konkrete feltundersøgelser i området. Miljøstyrelsen træffer derfor ikke afgørelse vedrørende VVM-screeningen.

Miljøstyrelsen vurderer, at den fremsendte miljøkonsekvensrapport opfylder kravene i § 20 og bilag 7 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Miljøkonsekvensrapporten opfylder desuden kravene i bilag 3 i råstofbekendtgørelsen. Nærværende tilladelse efter råstoflovens § 20 erstatter tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. § 9, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 913 af 30. august 2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da der ikke er behov for at fastsætte vilkår, som ikke kan fastsættes med hjemmel i råstofloven.

Ved afgørelse skal der jf. råstoflovens § 20, stk. 5 lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3. Det skal således sikres at råstofudnyttelsen sker efter en samlet vurdering af en række samfundsmæssige hensyn.

Der skal på den ene side lægges vægt på råstofressourcernes placering, omfang og kvalitet, en hensigtsmæssig udnyttelse af råstofressourcerne, samt erhvervs-mæssige hensyn. På den anden side, skal der tages hensyn til miljø- og naturbeskyttelse, beskyttelse af arkæologiske interesser, fiskerimæssige interesser, kystsikkerhed, infrastrukturanlæg, ulemper for skibsfart samt ændringer i strøm- og bundforhold

Miljøstyrelsen vurderer, at den geologiske og den biologiske kortlægning, samt miljøkonsekvensvurdering er gennemført i overensstemmelse med bilag 3 i råstofbekendtgørelsen. Ansøgningsmaterialet lever således op til en tilladelse efter § 20 i råstofloven.

Udkast til Danmarks Havplan

Miljøstyrelsen gør opmærksom på at udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021², og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet.³ Miljøstyrelsen skal derfor sikre, at tilladelse til indvinding alene gives i områder, der er udlagt som udviklingszoner for råstofindvinding, dvs. områder som er markeret med R i havplanudkastet.

Det ansøgte indvindingsområde er beliggende i udviklingszonen R23. Området er ikke udlagt som udviklingszone for anden aktivitet eller arealanvendelse.

Miljøstyrelsen bemærker dog, at området ligger i en zone, hvor der er beskyttelsesforanstaltninger for luftfart. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at råstofindvinding i området ikke udgør en risiko for flytrafikken og ikke vil hindre ind- og udflyvning til lufthavnen. Miljøstyrelsen har hørt Transportministeriet angående dette overlap, og Transportministeriet har den 24. august 2021 tilkendegivet at de ikke har nogle indvindinger mod indvinding i Faxe Bugt. Det er heraf Miljøstyrelsens vurdering, at tilladelse til den ansøgte indvindingsaktivitet er i overensstemmelse med udkastet til havplanbekendtgørelsen.

Områdeafgrænsning

Det ansøgte fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd beskæres af hensyn til ålegræsudbredelse og Miljøstyrelsens NOVANA overvågning af ålegræs.

Miljøstyrelsen har efter intern dialog med styrelsens overvågningsafdeling valgt at beskære området til en dybdegrænse på min 9,5 m mod syd, således at råstofindvinding i det tilladte indvindingsområde ikke forringer ålegræssets udbredelsespotentiale i området.

Efter dialog mellem ansøger, Slot- og kulturstyrelsen samt Vikingeskibsmuseet, er området blevet yderligere begrænset mod øst af hensyn til formodet forekomst af stenalderboplads efter gennemførelse af marinarkæologisk forundersøgelse.

Miljøstyrelsen kan derfor give tilladelse til råstofindvinding på det tilrettede indvindingsareal på 6,14 km². Områdets nye koordinater fremgår af tilladelsens bilag.

Råstofressourcen og indvindingsmængden

Miljøstyrelsen vurderer, at der på trods af områdets justeringer, stadig er de ønskede råstoffer tilstede i tilladelsesområdet, da begrænsningen fortrinsvis er sket, hvor ressourcen vurderes at være tyndere end i øvrige dele af det ansøgte område. Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at der fortsat kan gives tilladelse til at indvinde den ansøgte råstofmængde på 2,5 mio. m³ sand og grus over en 10-årig periode, med et årligt maksimum på 300.000 m³. Det er endvidere

---

² Link til udkast til havplanen: <https://havplan.dk/da/page/info>

³ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

Miljøstyrelsens vurdering, at ovenstående mængder kan indvindes således, at der efterfølgende efterlades 1 m råstofressource og dermed uden risiko for at overfladesubstratet ændres væsentligt.

Indvindingsaktivitet og metoder

Miljøstyrelsen vurderer, at der kan gives tilladelse til indvinding med slæbesugning og stiksugning, som ansøgt. De dynamiske forhold i dette område, det begrænsede indvindingspåvirkede areal (1 %) til trods for årtiers indvinding i området, samt den forventede indvindingsdybde ligger til grund for vurderingen. Miljøstyrelsen bemærker hertil, at indvindingsdybden og stiksugehullerne maksimalt bliver 3-4 m, da råstofressourcens ikke findes dybere.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at lokale påvirkninger fra indvinding i allerede udlagte indvindingsområder må foretrækkes, fremfor udlægning af nye og af råstofindvinding uberørte områder, således kan miljøpåvirkningernes arealpåvirkning begrænses. Miljøstyrelsen vurderer derfor at påvirkningen i nærværende indvindingsområde accepteres, da indvindingsaktiviteten og metoden ikke forventes at give anledning til miljøpåvirkninger uden for indvindingsområdets påvirkningszone.

Indvindingsmetoden med stiksugning giver desuden ansøger en bedre kvalitet af råstoffer og begrænser sugetiden, samt behovet for sortering. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at det dels er rentabelt for ansøger i det pågældende område, samt at metoden på trods af dybdepåvirkningen, begrænser arealpåvirkningen.

Dybde og substratændringer

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at dybdeændringerne er lokale og begrænset til det område, hvor indvindingen konkret foregår, hvilket vurderes også at være gældende for substratændringer i indvindingsområdet. Det forventes ikke at råstofressourcen indvindes i bund og det tilstræbes, at sedimentsammensætningen vil være tilnærmelsesvis ens med nuværende forhold, efter endt indvinding. Stedvise skyldebanks kan dog forøge områdernes forekomst af mindre sten. Miljøstyrelsen bemærker, at skyldebanks vil påvirke bundforholdene i indvindingsområdet ved at skabe et mere heterogent overfladesubstrat med vekslende partier af sand, grus og sten i indvindingsområdet sammenlignet med omgivelserne. Dette kan over tid ændre artssammensætningen i forhold til den normalt forekommende på en ren sandbund. Miljøstyrelsen kan acceptere denne påvirkning, da den udelukkende vil finde sted lokalt i indvindingsområdet, hvor indvindingen har foregået, ikke vil forekomme i påvirkningszonen. Påvirkningen er ikke nødvendigvis negativ, da øget heterogenitet potentielt kan danne grundlag for øget biodiversitet i indvindingsområdet, når flora og fauna reetableres i området.

Miljøstyrelsen er bevidst om, at dybdepåvirkningen stedvist ned til 3-4 m vil have en længere reetableringsperiode, samt risiko for, at der i dybe sugehuller periodevist kan forekomme iltsvind efterhånden som der akkumuleres organisk materiale, der forbruger ilt i nedbrydningsprocessen. Af miljøvurderingen hertil fremgår det, at iltsvind kun registreres i selve sugehullet og ikke spredes derfra, samt at de relativt dynamiske forhold bidrager til et relativt godt reetableringspotentiale over tid.

Miljøstyrelsen har af hensyn til bundforhold og bundsamfundet overvejet vilkår om at begrænse dybden på sugehullerne, men har i den forbindelse vurderet et sådant vilkår ude af proportionalitet med hensynet.

Miljøstyrelsens lægger i sin vurdering vægt på, at dybde- og substratændringer ikke forventes at foregå uden for indvindingsområdet, at råstofressourcens relativt begrænsede tykkelse (maksimalt 3-4 m) også begrænser dybden på sugehullerne, samt at de dynamiske forhold i det konkrete område, betyder at kun knap 1 % vurderes at være indvindingspåvirket efter flere årtiers indvinding i området, hvilket tyder på, at de dynamiske forhold fremmer reetableringspotentialet for bunden og med tiden vil udjævne sugespor og -huller.

Sedimentspredning

Det fremgår af rapporten, at der kan forekomme et væsentligt sedimentpild afhængig af udnyttelsesprocenten som ifølge ansøger kan variere. Det forventes at ca. 70 % af materialet returneres til havbunden efter sortering. Miljøstyrelsen bemærker derfor, at der ved indvinding med sortering over sold vil være et relativt stort sedimentpild. Af miljøvurderingen fremgår det, at materialerne der sorteres fra er sand og sten, da gruset i ressourcen udgør ca. 30 %, og at vurderingen bygger på ansøgers interesser i området. Miljøstyrelsen bemærker, at området udlægges som fællesområde, og det derfor ikke med sikkerhed kan vurderes hvilke råstofressourcer andre indvindingsvirksomheder vil indvinde i området og dermed hvilken sortering de potentielt vil påvirke området med.

Miljøstyrelsen vurderer dog på baggrund af miljøvurderingens oplysninger om ressourcen der indvindes i, at sedimentspredningen og efterfølgende aflejring fra indvindingsaktiviteten fortrinsvis vil finde sted inden for indvindingsområdet og i begrænset omfang i påvirkningszonen, hvilket kan accepteres.

Efter Miljøstyrelsens tilretning af indvindingsområdets sydlige grænse, vurderer Miljøstyrelsen at den sedimentspredning der sker i påvirkningszonen ikke vil hindre ålegræssets udbredningspotentiale, som ellers kunne være sårbar overfor øget suspenderet materiale i vandsøjlen og tildækning af nye skud. Der er i øvrigt ikke registreret andre habitater i indvindingsområdet og tilhørende påvirkningszone, som vil være sårbare for sedimentaflejring. Det er deraf styrelsens vurdering, at sedimentspredningen i indvindingsområde og påvirkningszone kan accepteres, og ikke vil påvirke øvrige dele af Faxe Bugt.

Flora og fauna

Miljøstyrelsen vurderer, at den direkte påvirkning på bundsamfundet ved afgravning af råstofressourcerne er betydelig lokalt i indvindingsområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd, men at påvirkningen af sedimentspredning ikke vil være af væsentlig betydning for flora og fauna i påvirkningszonen, efter beskæring af området, således at ålegræssets udbredningspotentiale ikke begrænses af sedimentspredning fra indvindingsaktiviteterne. Derudover vurderer Miljøstyrelsen, at effekten af sedimentspredningen er midlertidig og lokal, og derfor ikke vil påvirke bundsamfundet i øvrige dele af Faxe Bugt.

De indvindingsafledte substrat- og dybdeændringer kan medføre et længerevarende habitattab, som Miljøstyrelsen dog vurderer som reversibelt i det

forholdsvis dynamiske miljø. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at disse midlertidige habitattab kan accepteres, på grund af det lokale omfang, samt at hele indvindingsområdet ikke påvirkes samtidig, hvilket giver mulighed for genindvandring af organismer fra de omkringliggende områder. Miljøstyrelsen er dog opmærksom på, at stiksugning kan medføre dybe huller med risiko for periodisk iltsvind, som det er observeret i ét tilfælde under miljøundersøgelserne til område 520-FA Gyldensløves Flak Syd. Miljøstyrelsen lægger vægt på, at sugehullerne grundet ressourcens begrænsede tykkelse ikke bliver dybere end 3-4 m, samt at potentielt iltsvind ikke spreder sig og ikke påvirker bundsamfundet omkring sugehullerne. Indvindingen foregår desuden i et område, der ikke har særlig biologisk interesse og hvor forekomsten af flora og fauna ifølge miljøundersøgelserne overvejende er lav.

Miljøstyrelsen bemærker, at det ikke er muligt at indvinde råstofferne uden nogen form for påvirkninger, og er derfor enig med miljøvurderingen i, at udlægning af nye hidtil upåvirkede områder har potentielt større miljøpåvirkning på flora og fauna end at fortsætte i området, hvor ressourcerne er tilgængelige og, hvor der allerede foregår aktiv indvinding og deraf fysiske forstyrrelser og lav biodiversitet. Miljøstyrelsen lægger derudover vægt på, at der er mulighed for reversible forhold over tid på grund af områdets naturlige dynamik.

Fisk og fiskeri

Fiskere, Fiskeriforeninger og Fiskeristyrelsen har udtrykt bekymring for indvindingsaktivitetens påvirkning på fisk og fiskeriinteresser i området. Miljøstyrelsen er blevet bekendt med, at der generelt i ICES kvadrant 39G2, hvori indvindingsområdet 520-FA Gyldenløves Flak Syd udgør et mindre areal (0,33 %), er tilbagegang i de kommercielt fiskede fiskebestande. Dette er redegjort for i miljøvurderingen og i notatet angående råstofindvinding og fiskeri i Faxe Bugt, samt de informationer som Fiskeristyrelsen har indsendt. Fiskeristyrelsens anbefaling af afslag på nærværende tilladelse til råstofindvinding i indvindingsområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd, begrundes med et fiskefartøjs høringssvar, som har haft et betydeligt tobis og sildefiskeri, som delvist har foregået i det ansøgte indvindingsområde. Derudover anbefaler Fiskeristyrelsen afslag, fordi det ikke kan afvises, at det vil påvirke fiskeriet i det pågældende område.

Miljøstyrelsen har vurderet, at der kan gives tilladelse til råstofindvinding i det ansøgte område. Når Miljøstyrelsen behandler en ansøgning om råstofindvinding, skal styrelsen i henhold til råstoflovens § 3 tage hensyn til og afveje en række interesser, herunder også hensynet til fiskeriinteresser. Et afslag på en ansøgning eller fastsættelse af begrænsende vilkår af hensyn til fiskeriet forudsætter, at det kan begrundes fagligt, og at beslutningen er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. Dette gør sig ikke mindst gældende i det ansøgte område, som er et eksisterende fællesområde, der er udlagt som overgangsområde i bekendtgørelsens bilag 5 med henblik på at varetage samfundsinteressen i, at sikre den løbende daglige råstofforsyning.

Miljøstyrelsen skal i henhold til råstoflovens § 3 ligeledes afveje råstofhensynet i forhold til miljø- og naturbeskyttelsesinteresser. Ansøgningens miljøkonsekvensvurdering vurderer blandt andet råstofindvindingen i forhold til

Natura 2000-områder inden for en rimelig afstand, Bilag IV arter, vandplaner, havstrategi m.v. og det er Miljøstyrelsens vurdering, at beskyttelseshensyn i nærværende tilladelse er overholdt, og at indvindingens påvirkninger hovedsageligt er lokale for indvindingsområdet og kan accepteres som tilladte påvirkninger i et område der i forvejen har været udlagt for at sikre råstofforsyningen.

Derudover skal Miljøstyrelsen afveje de socioøkonomiske hensyn, når der gives tilladelse. I nærværende sag har Miljøstyrelsen på baggrund af konsulenternes estimater, samt Fiskeristyrelsens oplysninger vurderet, at den samfundsøkonomiske værdi af råstofindvinding fra området overstiger den samfundsøkonomiske værdi for fiskeri i området.

Miljøstyrelsen bemærker, at det specielt er stiksugningshullerne, der er problematiske for fiskeriet i området jf. de indkomne hørings svar. Til dette bemærker styrelsen, at stiksugning er lovlig, samt at metoden gør det rentabelt for ansøger at indvinde kvalitetsråstofferne. Derudover begrænser metoden arealudbredelsen af den direkte påvirkning. Miljøstyrelsen overvejede at stille et vilkår, der begrænsede stiksugningshullernes dybde, men vurderer at et sådant vilkår ikke vil løse interessekonflikten mellem fiskeriet og råstofindustrien i området, da det må forventes i stedet at medføre at indvindingsvirksomhederne vil lave flere huller med en lavere dybde, og dermed påvirke et større areal for at opnå samme udbytte.

Miljøstyrelsen opfordrer fiskerierhvervet og ansøger til at fortsætte den dialog, der lægges op til fra begge parter.

I miljøvurderingen vurderes det overordnet, at arealinddragelsen i forbindelse med råstofindvindingen vil have en mindre betydning for fisk og fiskeri, mens forstyrrelse af havbunden, sedimentspredning og støj vil være ubetydelig overordnet set. Miljøstyrelsen medgiver, at der lokalt og konkret hvor indvindingen foregår vil være en påvirkning af fisk og deres fødegrundlag, men at det ikke vurderes at have stor betydning på det samlede fiskeri i Faxe Bugt og i ICES kvadrat 39G2, da landinger og økonomisk værdi af fiskeri foretaget i 520-FA Gyldenløves Flak Syd tilsyneladende er begrænset i forhold til det samlede fiskeri i hele ICES-området.

Endelig har det også indgået i Miljøstyrelsens vurdering, at det ansøgte indvindingsområde er et allerede eksisterende fællesområde, som har været udlagt til råstofindvinding i årtier og området ligger i et område, der fortsat er udlagt til råstofindvinding i den danske havplan og deraf afspejler en politisk interesse i områdets fortsatte bidrag til råstofforsyningen i samfundet.

Internationale beskyttelsesområder og Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at råstofindvindingsaktiviteter i 520-FA Gyldenløves Flak Syd kan foregå uden risiko for påvirkninger på beskyttede områder, da de nærmeste internationale beskyttelsesområder N168 og N171 ligger henholdsvis 4 og 6,5 km fra indvindingsområdet.

På udpegningsgrundlagene er marine naturtyper, marine havpattedyr og fugle, som miljøvurderingen har forholdt sig til.

Det er Miljøstyrelsens vurdering at indvindingsaktiviteterne kan gennemføres uden at få negative påvirkninger på udpegede marine naturtyper, da afstanden til disse er store (mere end 4 km). Miljøstyrelsen vurderer, at sedimentspredning er den væsentligste direkte miljøpåvirkning og vurderer, at det grundet afstanden til områderne, ikke vil få væsentlig betydning ind i de internationale beskyttelsesområder. Miljøstyrelsen er derfor enig i at en potentiel skade på de udpegede marine naturtyper kan afvises.

Fugle og fuglebeskyttelsesområder

Der forekommer ikke ynglende fugle i området, da området ligger 3 km fra land, men det påpeges at ynglende terner kan søge føde i området. Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsaktiviteterne ikke må forventes at få en negativ betydning på de arter af havfugle der er registreret i området omkring Faxe Bugt, da vanddybden i størstedelen af området og det begrænsede fødegrundlag begrænser fødesøgningsmulighederne i indvindingsområdet. Fuglene vurderes endvidere at kunne søge føde i tilsvarende områder imens indvindingen foregår i et forholdsvist begrænset område (6,14 km²) i forhold til det øvrige område, som fuglene kan søge føde i.

Tilladelsen vil medføre en øget indvindingsaktivitet, der ifølge miljøvurderingen vil resultere i ca. 400-700 sejlads om året. Dette kan virke visuelt forstyrrende for havfugle, men Miljøstyrelsen vurderer dog, merbelastningen fra råstofindvinding i 520-FA Gyldenløves Flak Syd kan accepteres, da det kun vurderes at få ubetydelig og kortvarig påvirkning på fugle i området.

Fuglebeskyttelsesområdet F89 ligger ligeledes 4 km fra indvindingsområdet, og eneste udpegede fugleart fra dette område der vurderes at benytte området er splitterner. Miljøstyrelsen vurderer, at råstofindvinding i 520-FA Gyldenløves Flak Syd ikke vil påvirke fourageringsforholdene væsentligt og således vurderes indvindingsaktiviteten ikke at få betydning for fuglebestande i fuglebeskyttelsesområdet.

Havpattedyr og Bilag IV-arter

Spættet sæl og marsvin er de havpattedyr der med størst sandsynlighed forekommer i indvindingsområdet. Marsvin er strengt beskyttet jf. habitatdirektivets Bilag IV og arten forekommer i større antal i efteråret i den sydvestlige del af Østersøen. Spættet sæl er på udpegningsgrundlaget i N147.

Miljøstyrelsen er enig i miljøkonsekvensvurderingen, i at begge arter kan søge føde andre steder mens indvindingen konkret foregår, og at indvindingsaktiviteterne derfor kun vil medføre en mindre påvirkning på sæler og marsvin i form af forstyrrelse af havbunden og sedimentspredning indenfor indvindingsområdet, i begrænset omfang i påvirkningszonen og kun en ubetydelig påvirkning på arterne udenfor indvindingsområdets påvirkningszone. Arealet er begrænset i forhold til det areal arterne ellers færdes på.

Specielt marsvin er sårbar over for støj i havet, som blandet andet kan forårsages af indvindingsaktiviteterne, hvoraf støjbelastningen er størst ved slæbesugning. Støjbelastningen fra indvinding i 520-FA Gyldenløves Flak Syd, kan give potentielle høreskader hos marsvin, hvis de befinder sig indenfor 125 m af

indvindingsfartøjet i 1 min med aktiv slæbesugning. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering, at støjpåvirkningen kun kan risikere at resultere i potentiel adfærdsændring hos marsvin, mens indvindingsfartøjet befinder sig i området, da marsvin typisk holder 200-300 m afstand fra generelle fartøjers motorstøj i forbindelse med sejlads, og således allerede vil være på afstand af fartøjet inden indvindingen påbegyndes. Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at en støjpåvirkning fra indvindingsaktiviteterne vil være lokal og midlertidig.

Miljøstyrelsen vurderer, at indvinding i 520-FA Gyldenløves Flak Syd kan tillades uden en væsentlig negativ påvirkning fra sedimentspredning, suspenderet sediment og støj på spættet sæl og marsvin der måtte forekomme i og i nærheden af området.

Miljømål og indsatsprogrammer

Vandplaner

Ålegræs er registreret i området og er én af de kvalitetsparametre, der skal vurderes på i forbindelse med målopfyldelse af miljømålene i et givent vandområde. Miljøstyrelsen har tilrettet området i forhold til forekomst af ålegræs og et NOVANA-transekt, således at registreret ålegræspopulationer ikke længere indgår i indvindingsområdets påvirkningszone. Ålegræssets eventuelle fortsatte dybdeudbredelse forhindres således ikke af indvindingsaktiviteten. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der kan foregå råstofindvinding i det resterende indvindingsområde uden at målsætningen om god økologisk tilstand for ålegræs påvirkes. Miljøstyrelsen bemærker hertil, at styrelsen er enig i det eftersendte notat udlæggelse af, at det er usandsynligt, at ålegræs skulle brede sig naturligt ud til lokale pletter med dybder svarende til nuværende udbredelse (9-9,5 m), da enkelte frøspirede ålegræsskud vil have svært ved at etablere sig under de rapporterede dynamiske forhold i den øvrige del af indvindingsområdet.

Miljøstyrelsen vurderer herudover, at indvinding af råstoffer ikke påvirker målopfyldelsen på kvalitetskriterierne bundfauna og klorofyl, da kun et begrænset bundareal påvirkes indenfor det ansøgte indvindingsområde, og da indvinding af råstoffer foregår i sandede sediment, der ikke i væsentlig grad bidrager med interne belastninger af næringsstoffer, og således vurderes råstofindvinding ikke at kunne bidrage til vækst af fytoplankton og dermed forøge klorofylniveauet.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der kan gives tilladelse til råstofindvinding i 520-FA Gyldenløves Flak Syd uden at forhindre opnåelse af god miljøtilstand for vandområde 46 Faxe Bugt.

Havstrategi

Havstrategidirektivet fastsætter en række deskriptorer, som en potentiel påvirkning skal vurderes i henhold til. Der indgår følgende deskriptorer: D1 Biodiversitet, D2 Ikkehjemmehørende arter, D3 Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande, D4 Havets fødenet, D5 Eutrofiering, D6 Havbundens integritet, D7 Hydrografiske ændringer, D8 Forurenende stoffer, D9 forurenende stoffer i fisk og skaldyr, D10 Marint affald og D11 Undervandsstøj. Påvirkningen på deskriptorerne skal vurderes hver for sig og i samspil med hinanden.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at indvinding af råstoffer potentielt kan påvirke

følgende deskriptorer: Biodiversitet, havets fødenet, eutrofiering, havbundens integritet, hydrografiske ændringer og undervandsstøj.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at ansøger har forholdt sig til de væsentlige deskriptorer i deres miljøvurdering, om end relationen til havstrategi ikke er direkte adresseret i et særskilt afsnit.

Miljøkonsekvensvurderingen har forholdt sig til D6 havbundens integritet, samt under afsnittet om dybde – og substratændringer, som styrelsen vurderer også dækker hydrografiske ændringer (D7) i tilstrækkelig grad i betragtning af områdets begrænsede areal. Endvidere forholder ansøger sig til biodiversitet i afsnittet der behandler flora og fauna, samt potentielle påvirkninger på fødenet i forbindelse med flora og fauna, fisk, fugle og havpattedyr. Derudover vurderes undervandsstøj under afsnittet omkring havpattedyr. I det supplerende notat forholder ansøger sig desuden til D8 koncentration af forurenende stoffer i havet, herunder påvirkning på vandkvaliteten.

Det er heraf Miljøstyrelsens vurdering, at påvirkningerne på havstrategiens deskriptorer er vurderet tilstrækkeligt, samt at påvirkningerne kan accepteres på baggrund af de retningslinjer der på nuværende tidspunkt er kendt. Påvirkningerne fra råstofindvindingen er fortrinsvis lokale og påvirker kun i begrænset omfang i påvirkningszonen og ikke uden for zonen, hvilket ligger til grund for, at Miljøstyrelsen vurderer at der kan gives tilladelse til råstofindvinding i fællesområde 520-FA Gyldensløves Flak Syd, uden risiko for væsentlige påvirkninger på målopfyldelse af Danmarks havstrategi.

Marinarkæologiske interesseområder

Miljøstyrelsen bemærker på baggrund af høringssvar fra Vikingeskibsmuseet og fra Slots- og Kulturstyrelsen, at der er væsentlige marinarkæologiske interesser i området. NCC, Vikingeskibsmuseet og Slots- og kulturstyrelsen har foretaget en marinarkæologisk forundersøgelse og parterne er herefter nået til enighed om et område, der tages ud af indvindingsområdet, hvor råstofindvinding således ikke vil finde sted af hensyn til marinarkæologiske interesser. Miljøstyrelsen stiller derfor ikke yderligere vilkår i denne tilladelse til råstofindvinding. Indvindingsområdets afgrænsning fremgår af nærværende tilladelses kortbilag.

Miljøstyrelsen gør derudover opmærksom på, at Museumslovens § 29h, stk. 1, fortsat gælder: Hvis der findes spor af fortidsminder eller vrage under indvindingsarbejdet, skal arbejdet standses og fundet meldes til Slots- og kulturstyrelsen.

Rekreative interesser

Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningen på rekreative interesser i området forventes at være begrænsede, da der fortrinsvis er tale om rekreativ sejlads i sommerperioden omkring Møn. Miljøstyrelsen vurderer, den lokale og midlertidige påvirkning fra råstofindvinding herpå kan accepteres.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at støjmålingerne der ligger til grund for sagen, er foretaget med et forholdsvist støjende indvindingsfartøj (MS Baltic). Et støjniveau på 30 dB om aftenen/natten er i notatet noteret som ikke signifikant

overskridelse af de vejledende grænseværdier for støj. Miljøstyrelsen bemærker, at trods at afstanden til kysten er øget, betyder det ikke at støjen bliver dæmpet tilsvarende afstanden. MS Baltic er blevet renoveret siden støjmålingerne er udført, men området bliver udlagt som fællesområde, hvilket betyder at der potentielt kan forekomme andre mere støjende fartøjer, og at der kan forekomme flere fartøjer samtidig. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der kan være risiko for overskridelse af de vejledende støjgrænser for sommerhusområdet ved Fællesskov strand og offentlig tilgængelige rekreative områder (grænseværdi 35 dB efter kl. 18, samt søndage og helligdage). Miljøstyrelsen stiller derfor vilkår om at indvindingsfartøjer ikke må overskride de vejledende støjgrænser. Vilkårets detaljer fremgår af de områdespecifikke vilkår i bilag 2 (s. 42) til denne tilladelse.

Sejladsforhold

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der kan gives indvindingstilladelse i området 520-FA Gyldenløves Flak Syd uden væsentlige påvirkninger på sejladsforhold i området.

Miljøstyrelsen skal dog for god ordens skyld gøre tilladelsesindehaver opmærksom på at efterleve fremsendte vurderingsskema om arbejder til søs og bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 i relevant omfang.

Ammunition

Da risikoen for at påtræffe ammunition i området er vurderet som lille, og da Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse ikke har vurderet andet, vurderer Miljøstyrelsen, at der kan gives tilladelse til indvinding i området. Miljøstyrelsen gør opmærksom på høringsbrevet fra Forsvarets Ejendomsstyrelse der indeholder retningslinjer og informationsveje, der skal følges såfremt der under indvindingsarbejdet skulle påtræffes ammunition under indvindingsarbejdet.

Kumulative effekter

Samlet set vurderes det af ansøger, at indvinding i ansøgningsområdet ikke alene eller i kumulation med de øvrige aktiviteter såsom indvinding, anlægsarbejde, klapning og skibstrafik vil medføre kumulative effekter. Der har i en længere årrække foregået indvinding i Faxe Bugt - også i ansøgningsområdet – og den ansøgte indvindingsmængde ændrer ikke betydeligt på den nuværende anvendelse af bugten.

Miljøstyrelsen vurderer, at påvirkningerne fra suspenderet sediment og efterfølgende sedimentaflejringer primært vil have betydning inden for indvindingsområderne i Faxe Bugt. Det er miljøstyrelsens vurdering, at der ikke vil være en væsentlig kumulativ påvirkning uden for indvindingsområdet som følge af sedimentspild fra fortsat indvinding i 520-FA Gyldenløves Flak Syd.

Miljøstyrelsen er enig i, at sejlads til og fra, og inde i indvindingsområdet ikke kumulativt vil bidrage til en væsentlig merbelastning af skibstrafikken i området.

Miljøstyrelsen har bemærket, at ansøger i eftersendte notat angående råstofindvinding og fiskeri, forholder sig til den samlede råstofindvinding i Faxe Bugt, og dennes påvirkning på fiskeri. Fiskeriintensiteten i indvindingsområderne,

samt fiskeriorganisationerne og fiskernes høringssvar viser, at der er interessekonflikter mellem råstofindvinding og fiskeri i Faxe Bugt.

Miljøstyrelsen vurderer dog, at råstofforsyningen skal prioriteres i de udlagte råstofområder for at sikre råstofforsyning, da råstofindvinding ikke kan foregå udenfor de områder, der er udlagt til råstofindvinding, mens det er muligt at fiskeri kan foregå i den resterende del af Faxe Bugt.

Derudover vurderer Miljøstyrelsen, at det fortsat vil være muligt at fiske indenfor indvindingsområderne, da hele arealet ikke berøres samtidig og de dynamiske forhold muliggør reversible forhold efter indvindingsaktiviteterne er afsluttede.

Det er endvidere Miljøstyrelsens vurdering, at råstofindvinding i indvindingsområdet 520-FA Gyldenløves Flak Syd ikke i sig selv eller i kumulation med de øvrige indvindingsområder vil påvirke fugle i Faxe Bugt, da størstedelen af områdernes arealer er for dybde til at fuglene vil søge føde der, samt at fødegrundlaget typisk bliver vurderet som beskedent i indvindingsområderne. .

Miljøstyrelsen vurderer samlet, at der ikke er væsentlige påvirkninger fra den ansøgte indvinding set i sammenhæng med miljøpåvirkning fra andre projekter, anlæg eller vedtagne planer

Konklusion

Miljøstyrelsen har på denne baggrund og ud fra en samlet afvejning, jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding af den ansøgte mængde i fællesområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd. Ansøger meddeles tilladelse efter råstoflovens § 20, stk. 2 nr. 2.

Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 8.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 1. Klagefristen udløber således den 22. september 2021. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Hvis Miljøstyrelsen fastholder afgørelsen, sender Miljøstyrelsen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klage regler og gebyrordning kan findes på Miljø og Fødevareklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet 27 anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43.

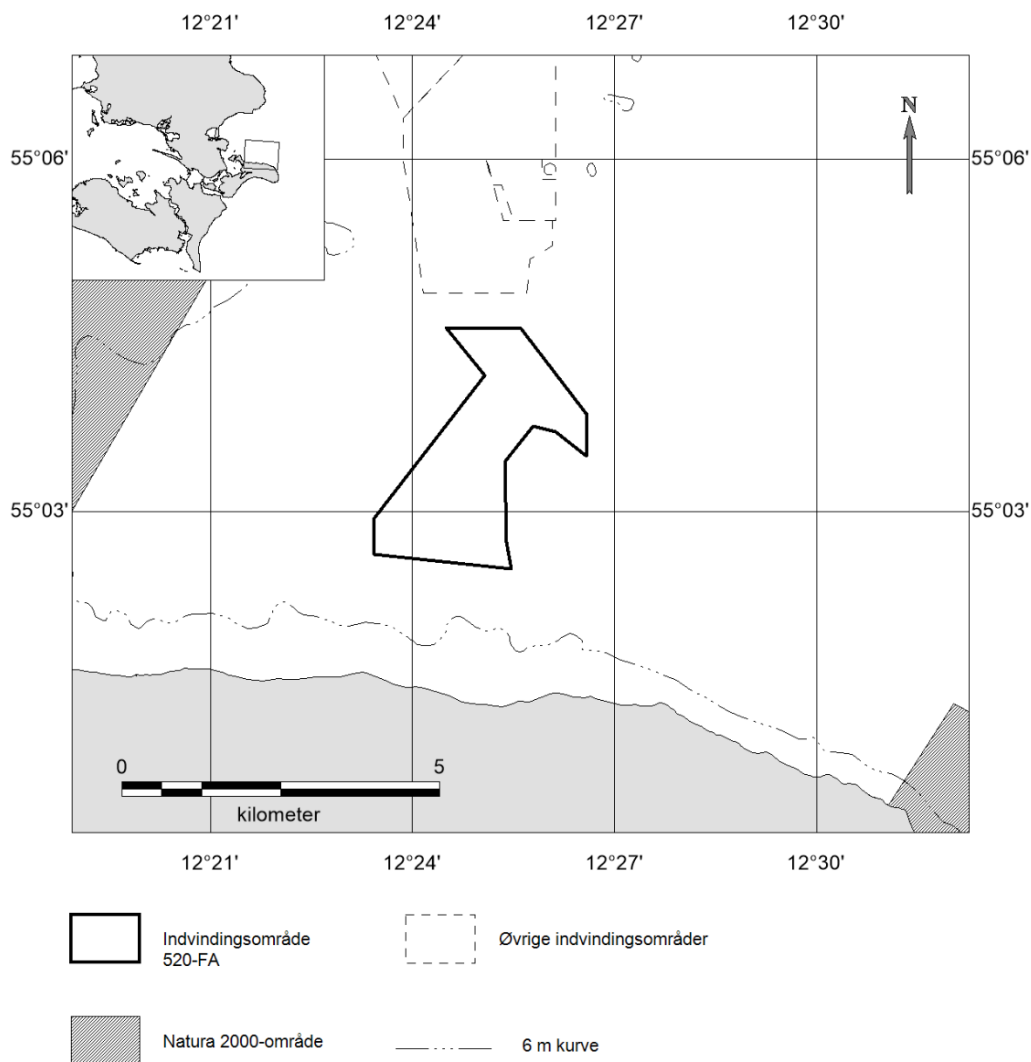
Med venlig hilsen

SAWTH og KRGSL
AC-tekniker – Erhverv - Miljøstyrelsen

Bilag 1 – Kortbilag

Indvindingsområde 520-FA Gyldenløves Flak Syd

Beliggende i Faxe Bugt

Indvindingsområdet er begrænset af rette linjer mellem følgende punkter:

Geografiske koordinater (WGS84)

Ø. Længde	N. Bredde
55° 02,95'	12° 23,43'
55° 02,64'	12° 23,43'
55° 02,51'	12° 25,46'
55° 02,75'	12° 25,40'
55° 03,43'	12° 25,37'
55° 03,73'	12° 25,79'
55° 03,68'	12° 26,13'
55° 03,48'	12° 26,59'
55° 03,82'	12° 26,59'
55° 04,56'	12° 25,61'
55° 04,57'	12° 24,49'
55° 04,16'	12° 25,07'

Bilag 2 - Områdespecifikke vilkår

Total tilladt mængde	Årlig tilladt mængde	Øvrige vilkår															
2.500.000	300.000 m ³	<p><u>Støj</u></p> <p>Støj fra indvindingsfartøjet må i intet punkt overskride følgende grænser angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Hverdage kl. 7:00-18:00</th> <th>Hverdags aften (kl. 18:00-22:00) lørdag kl. 14.00-22.00 søn- og helligdag kl. 07.00-22.00</th> <th>Alle dage kl. 22:00-7:00</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Sommerhusområder og offentlig tilgængelige rekreative områder</td> <td>40 dB(A)</td> <td>35 dB(A)</td> <td>35 dB(A)</td> </tr> <tr> <td>Boligområder for åben og lav bebyggelser</td> <td>45 dB(A)</td> <td>40 dB(A)</td> <td>35 dB(A)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Inden indvinding påbegyndes med et konkret fartøj, skal tilladelsesindehaveren have tilvejebragt dokumentation for, at støjvilkåret vil blive overholdt med dette fartøj</p> <p>Dokumentationen skal ske ved, at kildestyrken af fartøjet måles ved brug af en af målemetoderne i Miljøstyrelsens gældende vejledning herom, pt. nr. 5/1993 Beregning af ekstern støj fra virksomheder, og at støjen beregnes i punkter i land, som repræsenterer de mest støjbelastede punkter i de berørte områder, ved brug af beregningsmetoden i Miljøstyrelsens gældende vejledning (GPM).</p> <p>Dokumentationen skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj", jf. bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger, af et akkrediteret laboratorium eller en certificeret person. Den skal specificere den/de målte kildestyrker og fartøjets driftsforhold under målingen, afstandene mellem de benyttede positioner af fartøjet og beregningspunkterne i land, samt hvor stor en del</p>					Hverdage kl. 7:00-18:00	Hverdags aften (kl. 18:00-22:00) lørdag kl. 14.00-22.00 søn- og helligdag kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22:00-7:00	Sommerhusområder og offentlig tilgængelige rekreative områder	40 dB(A)	35 dB(A)	35 dB(A)	Boligområder for åben og lav bebyggelser	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
	Hverdage kl. 7:00-18:00	Hverdags aften (kl. 18:00-22:00) lørdag kl. 14.00-22.00 søn- og helligdag kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22:00-7:00														
Sommerhusområder og offentlig tilgængelige rekreative områder	40 dB(A)	35 dB(A)	35 dB(A)														
Boligområder for åben og lav bebyggelser	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)														

	<p>af de enkelte strækninger der forløber over land. Målingen af kildestyrke skal repræsentere fartøjets aktuelle tilstand og de relevante driftsforhold i indvindingsområdet.</p> <p>Dokumentationen skal på anmodning straks indsendes til Miljøstyrelsen.</p> <p>Dokumentationen skal gentages, når Miljøstyrelsen finder det påkrævet.</p> <p>Hvis støjberegningen viser, at det pågældende fartøj kun kan overholde støjvilkåret i en del af området eller på visse tidspunkter af døgnet, skal tilladelsesindehaveren afgrænse, i hvilke dele af området og/eller på hvilke tidspunkter af døgnet fartøjet vil blive anvendt, for at sikre, at støjvilkåret overholdes. Denne afgrænsning skal indsendes til Miljøstyrelsen samtidig med, at der gives meddelelse om indsættelse af fartøjet i området, jf. de generelle krav til udførelse af råstofindvinding i bekendtgørelse om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen. Afgrænsningen skal forefindes på fartøjet sammen med den gældende tilladelse, og der må ikke ske indvinding med det pågældende fartøj uden for de områder eller de tidspunkter, der fremgår af afgrænsningen.</p>
--	---